

VEAIC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini — 1 leu

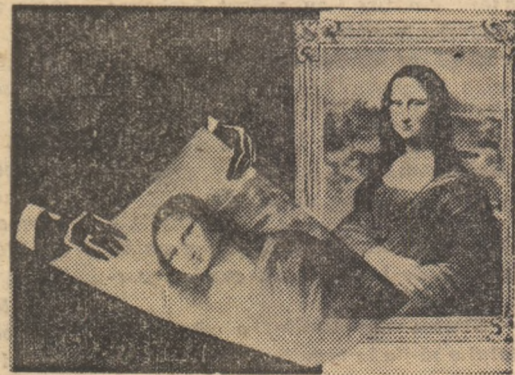
**Această
lume
călătoare...**

**Ochii lor
ciudați**

**Dușmanii
inimii**

**Tenebroa-
sele afaceri
ale
blondului
domn X**

26

Prinsă în obiectiv Foto : Lev Borodulin

MONOLOGURI CU VILEGIATURISTI (II)

Patru într-un automobil

...Când automobilul cu cei patru a intrat în curte, mi-am spus numaidecât: „Arni, cască bine ochii!” Mai întâi, a coborît un ins lung și slab, ca o șirmă. Copiii l-au botezat, pe loc, Jork. S-a apropiat de mine, strecurându-mi în palmă mina-i moale, ca lapșii de scrumbie, și mi-a spus cu o voce foarte adincă, de parcă ar fi înghițit toți bașii unui acordeon: „Hm, hm, sintem vilegiaturisti, hm, hm, și am dori, hm, hm, să petrecem câteva zile în grădina dumneavoastră, dacă sînteți de acord”. În clipa aceea, din mașină s-a auzit un zgomot de huruitoare. Mi-am spus că li s-a stricat radio-ul, dar nu, era specia aceea de pasăre, de care am mai amintit, cu măcășitul ei: „Spune-i că sîntem din Tallin, altfel cine știe...” Am simțit un ghimpe în inimă: „Te-ai dus pe copcă, Arni!” Și nici n-am apucat să scot o vorbă, că șirma a și adăugat: „Hm, hm, e soția mea. O femeie distinsă”. Iar soția a continuat,

I-am făgăduit că am să mă mai gîndesc, că am să mă mai sfătuesc... În clipa aceea, însă, a coborît din mașină o femeie cu o coamă roșie lungă cit o zi de post, mi-a strins cotul cu palma, m-a privit de sus în jos, ca pe o păsărică și mi-a spus cu un glas catifelat: „Scumpă gazdă”. În „scumpa” asta se rostogoliseră cel puțin o duzină de „s” și mai avea roșcovana o mină cumplit de drăguță și o lipise de mine, ca o viperă de un buștean. Asta-i! Din clipa aceea eu începuse nenorocirile mele. Nevasta lui Jork a coborît și dînsa din mașină și mi-a întins dreapta într-o mînușă părăasă, ceva de speriat, care mi-a adus aminte de tancul german de la Velikie Luki și pielea mi s-a încrețit, ca la găină. Apoi Roșcovana m-a privit din nou și mi-a spus iar „Scumpă gazdă”. După primul moment de groază mi-am revenit, iar i-am strins mina Rîșniței și m-am înclinat chiar în fața ei. „Hai să risc și eu o lovitură”, mi-am

V. Petrova:

Portret (Acuaforte)

cu glasul-i de huruitoare: „Spune-i că plătim. Nu te fleșcăi ca o cîrpă. Spune-i, altfel cine știe...”. Atunci șirma și-a ieșit din fire, i-au apărut broboane de sudoare la rădăcina nasului și a încercat să se scuze, explicându-mi că nevasta e puțin obosită din pricina drumului, dar că e totuși, o femeie de treabă, că vor plăti tot ce-i de plătit, ș.a.m.d., ș.a.m.d.

Incepuse tocmai să-mi fie milă de dînsa, cînd femeiușca a suflat din nou în trîmbițele din Ierihon, spre a aminti scrumbiei de bărbatu-său cum să vorbească cu mine.

— Sîntem din Tallin, o să plătim și totul o să fie în regulă.

Atunci am hotărît să trag obloanele și le-am spus, foarte calm, că n-am nevoie de rîșnița lor ruginită, că să nu-și închipuie că nu pricep estoniana și că, de altfel, la noi nu mai e loc, că e oricum prea multă lume și altele de același soi.

Nevastă-sa fierbea în automobil, încît mă așteptam să-i văd sărînd acoperișul dintr-o clipă într-alta. Jork, însă, mă privea cu niște ochi de căfelandru înainte de sacrificiul suprem și îmi spunea că n-au nevoie de rîșniță de măcinat cafea, că aveau și ei una cu dînsii, una nemțească și că mă roagă insistent să-i primesc, că au să plătească și că sînt din Tallin.

zis, și am privit-o drept în față. În afară de ochi și de glas n-avea nimic înspăimîntător. Era, adevărat, o femeie voinică, dar nu exagerat, și normală în toate celelalte privințe. Era ceea ce se numește la noi o „femeie trupeză”. Pe lângă dînsa bărbatu-său părea o sperietoare de ciori înfiptă în iarbă. Am citit nu știu unde, că femeile voinice sînt curajoase, au suflet bun. Dar aceea era din altă specie. Ochii îi erau așa de lipșiți, de-o parte și de alta rădăcinii nasului, încît aveai impresia că te afli în fața unei puști cu două țevi. M-a privit o clipă, apoi mi-a spus cu vocea ei de huruitoare: „Oricum, ești și dumneata om. Nu mă așteptam ca în colțul ăsta pierdut...” Cunoșteam prea bine refrenul, drept care mi-am zis în gînd: „E adevărat, eu sînt om, dar tu ce ești?”

În timp ce-mi treceau prin minte asemenea gînduri, cel de al patrulea călător a coborît din mașină. Roșcovana mi l-a prezentat: „Alfred, zis și Alfi, avocat”. Mai tirziu Rîșnița ne-a informat că e flirtul Roșcovanei. Am citit undeva că flirt înseamnă să privești luna, țînîndu-te de mîna cu tubita. Dar flirtul lor ne-a obligat, pe mine și pe nevastă-mea, să evacuăm dormitorul și să ne culcăm în hambar. O dovadă în plus că romanele sînt numai minciuni. La prima vedere, nu-mi pă-

rea să fie mare lucru de capul avocatului, dar mintea lui nu lucra mai prost decît un separator de lapte. Știa pe de rost toate legile și, bineînțeles, nu pentru a-l băga pe om la bașcă. Le întorcea cum vroia, ca pe o mînușă. Era un omuleț șiret, singurul dintre noi care nu se da în lături s-o înfrunte pe Rîșnița, dar și cînd o vedea înfuriată la culme părasea cîmpul de luptă și pe aici și-e drumul. Plăteam însă noi pentru cutezanța lui: eu, nevastă-mea, copiii și Jork. Cînd mă gîndesc acum la dînsa îmi vine să cred că profetul Daniil n-o ducea chiar așa de rău în groapa lui cu lei. Avocatul și Roșcovana își băteau joc pe față de Rîșnița și o porecleau în fel și chip. Alfred îi zicea Botoasa, Hipopotamul sau în alte feluri greu de amintit, iar Roșcovana îi imita, uneori, glasul de huruitoare: „Oricum, ești și dumneata om!”

După ce se folosea înspăimîntător de huruitoarea ei, Margareta cea botoasă devenea bună de compătimit, dar ca orice făptură meschină nu putea nici într-o asemenea stare să renunțe la ale ei: „Oricum, ești și dumneata om”. Ori îi spunea nevestei mele: „N-ai educație, dar oricum ești o ființă omenească”. Sau copiilor: „Dacă v-aș fi educat eu, aș fi făcut oameni din voi”. Eram sături pînă peste cap de dînsa, dar ne țineam tare. Pînă cînd, într-o seară, ne-am pomenit că-i zic și eu nevestei-mi: „Culcă-te cu fața la perete, dacă ești ființă omenească”.

Ca să vedeți, era o adevărată boală...

Iuhan Smuul

BIBLIOFILIE

Opt mii de volume de poezie

Profesorul universitar Ivan Nikanorovici Rozanov era foarte cunoscut pentru studiile sale despre literatura rusă și sovietică, reunite în volume ce au întrunit atît aprecierea specialiștilor, cît și aceea a publicului interesat de fenomenul literar. Printre ele: „Griboedov, și Pușkin”, „Pleiada pușkineană”, „Lirica rusă”, „Lermontov, un maestru al versului” și multe altele.

Pasionat bibliofil, el și-a alcătuit o bibliotecă de o asemenea valoare, încît după moartea sa ea a fost integrată ca atare în fondul Muzeului Pușkin.

Dar mai întîi o precizare despre caracterul acestei biblioteci. Ea este, mai ales, o bibliotecă de poezie, înmănușînd peste opt mii de volume, tot ceea ce a dat mai important lirica rusă și sovietică de la începuturile ei și pînă în 1959.

Profesorul I.N. Rozanov reușise să reunească în rafturile bibliotecii sale edițiile princeps ale „Odelor” lui Lermontov, ale piesei „Prea multă minte strică” de A.S. Griboedov, mai toate edițiile operelor pușkiniene apărute în timp ce poetul trăia încă, începînd cu „Ruslan și Liudmila” (1820) și terminînd cu „Evgheni Oneghin”, ieșit de sub tipar cu cîteva zile înainte de tragicul sfîrșit al lui Pușkin.

Biblioteca lui I.N. Rozanov cuprindea, de asemenea, prima ediție a „Sufletelelor moarte”, cu coperta desenată de autor, edițiile prime ale operelor lui Krilov, volume cu autografe ale lui Tendriakovski, Rîlev, Krilov, Derjavin, Kolțov, Nekrasov, Baratinski, Jukovski, Viazemski, Benediktov, Șevcenko și alții.

Profesorul Rozanov era însă și un mare colecționar de folclor rus. Biblioteca lui cuprindea aproape toate culegerile de cîntece și poezii populare, începînd cu celebra culegere a lui Kirși Daniilov (sec. XVIII) și pînă la cele apărute în zilele noastre. Printre ele, de pildă, peste o sută de variante ale „Katușei”, faimosul cîntec din timpul celui de-al doilea război mondial.

Bine reprezentate în biblioteca lui I.N. Rozanov erau și curente de avangardă ale liricii ruse de la începutul secolului nostru: plachetele futuriștilor, imagiștilor și altele.

Colaboratorii Muzeului Pușkin și soția defunctului alcătuiesc acum catalogul acestei prețioase biblioteci de poezie.

cartea

cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea

EDITORIALE

O frescă

a secolului XVII

Editura „Nauka” a publicat un volum de documente din viața de fiecare zi a moscoviților din secolul XVII. Volumul cuprinde scrisori de afaceri, corespondență particulară a unor personalități ale vremii, jalbe ale unor slujbași de rînd, meseriași etc. El este menit să ofere un tablou, mai mult sau mai puțin cuprinzător, al Moscovei și moscoviților din timpul primilor țari din familia Romanovilor.

Un mare interes îl prezintă scrisorile printesei Tatiana Ivanovici Golîfina către fiul ei Vasili Vasilevici Golîfin. Ele conțin date privitoare la evenimentele militare, sociale și politice ale timpului. La fel de interesante sînt, de altfel, și scrisorile lui V. V. Golîfin adresate familiei. Ele evidențiază o personalitate de mare cultură, de loc străină de reformele lui Petru I, deși prin actele sale politice, acest nobil rus părea, la vremea aceea, un adversar al țarului-reformator.

Volumul conține un mare număr de jalbe adresate adesea direct țarului cu referiri la stările de lucruri din secolul al XVII-lea, la preocupările funcționarilor de diferite grade, ale negustorilor, meseriașilor etc. Din cuprinsul acestor jalbe se desprind, adesea, și practicile judiciare ale timpului, moravurile și preocupările unei epoci importante din istoria vechii Rusii.

Nu mai puțin semnificative sînt elementele lingvistice ale epocii, atît cele de vocabular, cît și cele gramaticale, ce redescoperă specialistului, ca și cititorului obișnuit, un anumit stadiu în dezvoltarea limbii ruse.

Bogăția și varietatea materialului care alcătuiește volumul îl recomandă, deopotrivă, specialiștilor și marelui public.

— Nu e prima oară cînd i se respinge o navelă, dar de data asta i-au spus să nu mai aducă altele.

TRANSPORTURI

Dincolo de pistele bătute

O femeie încărcată cu două plase pline de cumpărături, care se urcă degajat într-un avion AN 24, ori un băiețel ochios care, în același mijloc de transport, nu se înghesuie pentru a ob-

să-și amenajeze mici aeroporturi proprii. În timp ce o mașină de răspândit îngrășăminte acoperă 40 ha pe zi, un AN 2 face același lucru pe 200 ha. În lupta împotriva buruienilor raportul este de 28 la 470 ha, iar împotriva dăunătorilor de 28 la 800 ha!

Mai dificilă, dar mereu nouă este munca piloților de pe avioanele sanitare. Ei trebuie să zboare pe orice vreme și să aterizeze chiar acolo unde nu există nici măcar o pistă, necum un aeroport. Totuși de la cele 200 stații existente se întreprind anual 100 000 de zboruri. La urmă, în vîrfurile scării de periculozitate se situează serviciul de combatere a incendiilor forestiere. Avioane de patrulă circulă în permanență

...un loc confortabil de popas pentru „AN-2”

...acum în lumea... în care... de necesar și obișnuit. El înlocuiește bicicleta, taxiul, trenul, ambulanta etc., etc. La distanțele de acolo reprezintă unica soluție eficientă.

Lupta împotriva dăunătorilor agricoli este întreprinsă de aparate AN 2. Cu puțin înainte de lanul planificat pentru ziua respectivă, pilotul... pericolos de... sol. Al doilea... în care... tot... care se... la... înlocuiește... în loc... și... Repetă... aici... de... asigurare împotriva dăunătorilor.

Piloții agronomi au de lucru tot anul. Primăvara împrăștie cenușă și funingine pentru a grăbi topirea zăpezii și, în consecință, zvintarea pămîntului. În paranteză fie spus, pe marile fluviu siberiene acest sistem poate preveni inundațiile, topind gheața din timp și treptat. După semănat, avioanele ajută la anihilarea buruienilor, împrăștiatul îngrășămintelor, la stropit și combaterea dăunătorilor. Mai tirziu desfrunzesc plantațiile de bumbac, participă la lucrările de ameliorare, la protecția împotriva eroziunii sau la descoperirea de noi pășuni.

Ce avantaje se leagă de folosirea avioanelor în agricultură? În primul rînd se cîștigă timp, în al doilea rînd se economisește forță de muncă și în al treilea rînd costă mai ieftin. Tot mai multe întreprinderi agricole încheie contracte cu Aeroflotul. Unele au început chiar

peste taiga și, imediat ce detectează un fum dubios, anunță aeroportul cel mai apropiat. Cînd pompierii-parasutiști sosesc la locul sinistrului, ei n-au nevoie decît de 10 secunde pentru a ajunge pe sol. Imediat începe doborîrea tufigurilor și copacilor aprinși și săparea șanțurilor menite să oprească flăcările.

LA ORDINEA ZILEI

Sub semnul atomilor marcați

Precizie, o extraordinară sensibilitate, rapiditate și universalitate în aplicații, iată principalele avantaje ale metodei atomilor marcați. Aceste însușiri fac din ei un instrument de neînlocuit atunci cînd devine necesară rezolvarea unor probleme tehnologice complicate. Atomii marcați i-au ajutat pe ingineri să accelereze activitatea furnalelor înalte, la combinatele din Sverdlovsk și Balakovo, au permis determinarea mecanismului de constituire a fibrelor de țesături artificiale, iar la fabrica de materii abrazive de pe Volga, uzina de coloranți de la Kamișin și Combinatul de celuloză și hîrtie de la Kotlass au jucat un rol hotărîtor în perfecționarea procedeelor de fabricație.

Dispozitivele de măsurat și control bazate pe principiul că razele radioactive își schimbă caracteristicile în funcție de mediul pe care îl traversează sînt folosite acum în mai toate ramurile economiei sovietice. Aparatele cu radioizotopi au, de asemenea, marele avantaj de a putea controla și măsura parametrii unui mediu fără a intra în contact cu el, ceea ce le face de neînlocuit atunci cînd se lucrează cu medii așa-zise „agresive” sau prezentînd pericol de explozie. Radioizotopii sînt des folosiți și în controlul și dirijarea proceselor tehnologice. În minele de cărbuni și în fabricile de aglomerate din Ucraina, de pildă, sînt acum în funcțiune peste 800 de dispozitive — releuri cu raze gamma.

Industria de automobile este deservită de peste 400 de dispozitive cu radioizotopi, iar la combinatele din Donetsk, Magnitogorsk și oțelăriile „Azovstal”, radioizotopii rezolvă probleme ridicate de automatizarea producției. Specialiștii cunosc bine primejdiile pe care le ridică acumularea electricității statice, fenomen inevitabil în industriile textile și poligrafice. Aici intervin neutralizatorii cu radioizotopi care n-au nevoie să fie alimentați cu curent, au o „longevitate” uimitoare, sînt simpli de instalat și reglat și nu prezintă nici un pericol. Pe de altă parte, cum tehnicile moderne reclamă materiale de calitate superioară, destinate unor piese dintre cele mai diverse: corpuri de navă sau

carlingi de avioane, reactori chimici și piese de turbine, tuburi pentru transportul gazelor și petrolului etc., specialiștii sovietici au pus la punct o vastă gamă de defectoscoape cu radioizotopi, universale sau speciale, destinate îndeosebi controlului articolelor din fontă și punctelor de sudură.

FANTEZII ELECTRONICE

Clipele libere ale unei mașini

Realizatorul acestei siluete nu e și nici nu se pretinde un iscusit desenator. De fapt e la prima lui încercare. Dar să spunem lucrurilor pe nume. Silueta a fost schițată de... calculatorul electronic E.V.M. al Institutului de proiectări pentru construcții din U.R.S.S.

La drept vorbind, preocupările profesionale ale mașinii electronice sînt de altă natură: calculează mii de proiecte tehnice, cu o viteză de milioane de operații pe secundă. E.V.M. a lucrat astfel pentru centrala hidroelectrică de la Bratsk, pentru mari edificii destinate unor uzine și pentru centrul de televiziune din Ostanokino. În momentul de față calculatorul electronic învață să deseneze. E vorba, evident, de desene tehnice. Au ele vreo legătură cu silueta feminină? Da, și încă nu atât de vagă cît pare. Programatorul mașinii a ținut să demonstreze că E.V.M. îi îndeplinește dispozițiile cu sfințenie. E drept, inginerul nu i-a ordonat să deseneze o blondă svelț în costum de baie, dar i-a indicat, cum se procedează cu orice reprezentare grafică, coordonatele tuturor punctelor. Rezultatul îl aveți în față.

Înainte de a-și încerca puterile la desen, mașina electronică și-a demonstrat în repetate rînduri talentul muzical. A făcut-o la cererea unui alt salariat al Institutului, A. Gorlov. Intocmai ca „dascălul” ei, ea preferă muzica instrumentală de cameră fără s-o disprețuiască însă pe cea ușoară. De la caz la caz. Ceea ce n-o împiedică, în orele de vîrf, să lucreze cît zece.

CE SE DISCUTĂ

Marea de Azov în ajutorul Caspice?

În cursul viitorilor 10 ani nivelul Mării Caspice va scădea cu 1,11 m și va fi cu 3,62 m mai mic decît nivelul mediu din 1950. Pînă în 1972, marile fluviu care se varsă în nordul Caspicei nu vor aduce decît 37 km³ de apă, în timp ce în aceeași perioadă marea va pierde pînă la 70 km³ de apă.

Aceste cifre, avansate de hidrologul sovietic B. A. Apollonov, subliniază amploarea fenomenului ireversibil care începe a neliniști deopotrivă savanții și economiștii. De pe acum, în partea de nord a Mării Caspice, Uralul, care forma o deltă, nu mai are decît un braț. În delta Volgăi, sovhozurile de pescari nu mai sînt legate de fluviu sau de mare. Unele din ele au început chiar să ducă lipsă de apă potabilă. Santierele navale se reconvertesc și încep să construiască nave de tonaj mijlociu ce vor înlocui vasele de mare tonaj care devin treptat inutilizabile.

O evoluție similară se constată și în ceea ce privește pescuitul. În 1930—31 au fost pescuite în Caspica 6 000 000 de chintale de pește. În 1961 numai 2,5 milioane chintale. Această descreștere a cantității de pește prins este atribuită în special scăderii nivelului mării și poluării progresive a apelor de către instalațiile industriale riverane sau de pușurile de petrol. De mai mulți ani specialiștii sovietici caută de aceea soluții pentru a împiedica secarea progresivă

a Caspicei sau pentru a o face să revină la nivelul pe care-l avea în anii 30, nivel socotit ca ideal.

S-au făcut tot felul de propuneri. Una din ele prevedea întoarcerea cursului apelor din nordul U.R.S.S. către bazinul Volgăi și Kamei. Dar reunirea într-un rezervor, de felul aceluia de la Kuibișev, a trei fluviu cum sînt Peciora, Kama și Vicegda ar prezenta dezavantajul provocării unor vaste inundații în regiuni care sînt oricum foarte mlăștinoase datorită ridicării spre suprafață a apelor subterane. Schimbarea cursurilor inferioare ale unor mari fluviu siberiene ca Obi sau Irțiș ar duce la acoperirea de către ape a unor vaste teritorii în care au fost recent descoperite zăcăminte de petrol și gaze naturale. Încît, după părerea multor specialiști, devierea fluviilor din nordul Uniunii Sovietice nu ar putea duce la soluționarea problemei fundamentale a Caspice și, mai mult, ar fi o greșeală din punct de vedere economic.

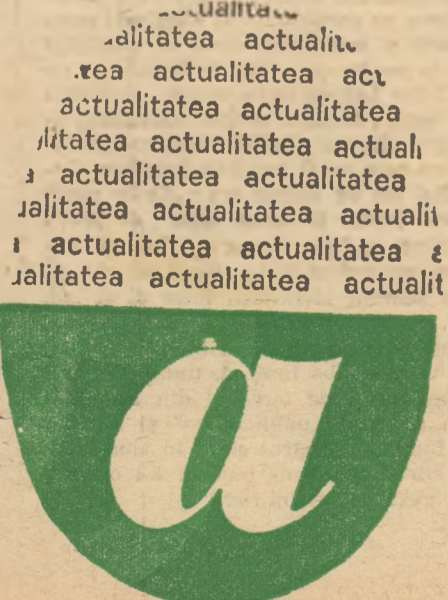
O nouă soluție, interesantă și cutezătoare, a fost recent propusă de I. I. Stas, candidat în științe fizice și matematice, într-un număr recent al revistei „Priroda”. Ea prevede anume captarea apelor Mării de Azov pentru a alimenta Caspica. joncțiunea celor două mări s-ar face prin intermediul unui canal săpat în valea Kumo-Manici în care curg deja, din direcția nord-vest spre sud-est, un afluent al Donului cu o lungime de 213 km și un alt curs de apă de 213 km, Vostocinii Manici. După cum arată I. I. Stas, acest canal ar urma să aibă un debit egal, dacă nu superior celui al tuturor fluviilor care se varsă în Caspica, adică de circa 324,2 km³ pe an.

Această soluție ar permite utilizarea aproape integrală a apelor Donului și Volgăi pentru irigații, în timpul verii și pentru acționarea turbinelor unor hidrocentrale, iarna. Pe de altă parte, calcule făcute de același autor dovedesc că bilanțul anual al maselor de apă ale Mării Negre și ale fluviilor care se varsă în ea este categoric pozitiv. Excedentul de apă care provine mai ales din fluviile ce se varsă în partea de nord-vest a mării (Niprul, Nistrul, Bugul) scapă în Mediterana prin Bosfor. Acest excedent ar putea fi și el utilizat pentru alimentarea Caspicei. I. I. Stas propune în această ordine de idei crearea în Marea Neagră, în largul locurilor de vărsare ale celor trei fluviu amintite mai sus, a unui baraj de retenție a apelor. Giganticul bazin astfel creat ar urma să fie unit cu Marea de Azov prin două canale susceptibile de a fi echipate cu centrale hidroelectrice. În această eventualitate, cum fluviile din nord-vestul Mării Negre aduc mai multă apă decît e nevoie pentru a restabili nivelul optim al Caspicei, apele supli-

O pradă care poate face cinste oricărui pescar

mentare ar putea fi utilizate la irigația stepelor care înconjoară Marea de Azov. Pe de altă parte, dacă s-ar accepta această soluție, afirmă I. I. Stas, nu ar mai fi necesară devierea marilor fluviu siberiene, ce ar putea fi utilizate pentru irigarea stepelor aride din Asia Centrală.

TENEBROASELE AFACERI ALE BLONDULUI DOMN X

O incursiune în fauna falsificatorilor de tablouri

reportaj
reportaj reportaj
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj-reportaj

— Domnul Legros la telefon!

În timp ce portarul rostea aceste cuvinte, doi inși în civil, ascunși îndărătul unor ziare, nu-l scăpau din ochi pe un blond îmbrăcat sport și cu ochelari mari fumurii. Auzindu-și numele, omul tresări, își înalță mirat imediat capul, aruncă o privire îngrijorată asupra mulțimii care mișuna la ora aceea de amiază în holul hotelului „Excelsior” din Geneva, mai avu o clipă de ezitare, apoi însă se ridică și porni hotărât spre cabină.

Detectivii alți așteptau. Își împăturiră calm ziarele și porniră alene pe urmele blondului. După ce intrară în cabina telefonică și șoptiră ceva la urechea bărbatului și alură de sportiv, o banală scenă de arestare se transformă parcă într-un episod de comedie cinematografică. Blondul cu ochelari se repezi spre ușă, polițiștii îl înșăcară dar, foarte iute în mișcări, el izbuti să se smulgă din mâinile lor, căzu, se ridică cît ai clipii în picioare și o rupse la fugă spre scară. Cei doi detectivi bine antrenate încercară, gîfîind, să-l prindă. Unul din ei îl apucă de păr, dar rămase în mînă cu o perucă. Celălalt izbuti totuși să-l înhațe pe fugar de un picior, de data aceasta adevărat. Și abia atunci, ghinionistul fugar, care avea pe cap numai câteva smocuri de păr negru, roșu, roșu ca focul, prima frază:

— Domnilor, vă rog, fără scandal!

A doua frază, „blondul” o rosti la direcția poliției din Geneva, cînd își declină adevăratul nume. La toate celelalte întrebări, însă, dori să răspundă numai în prezența avocaților.

Arestarea cu pricina punea capăt unei îndelungate urmăriri prin capitalele citorva țări europene a misteriosului „domn X”, conducătorul sindicatului de fabricare a tablourilor false.

Operația fusese declanșată de un incident petrecut la 12 martie 1968 într-o casă veche de pe cheul Senei. Clădirea are o splendidă perspectivă spre Pont-Neuf, cel mai vechi — în ciuda denumirii — pod parizian. De la ferestra atelierului său din această casă a pictat Albert Marquet podul. Și tot acolo locuiește și acum văduva celebrului pictor.

Insul care urcase pînă la ea scara abruptă, în ciuda celor 70 de ani ai săi mai era încă anticar: venise să arate doamnei Marquet un tablou al răposatului ei soț. I-l dăduse spre vânzare un cunoscut, dar anticarul avea unele îndoieli în legătură cu autenticitatea lui și o ruga pe doamna să cerceteze pinza. Doamna primi, evident, cu plăcere.

După care n-avu nici o îndoială: tabloul era fals. Bătrînul anticar sări ca ars de pe scaun. Cum se poate? Doi celebri experți din Paris îl asiguraseră că e autentic. Dar și doamna Marquet era agitată. Nu era prima oară în ultimii ani cînd i se aduceau tablouri false ale soțului ei. Nu mai putea lăsa lucrurile așa. De data aceasta va trimite tabloul la poliție.

Așa a ajuns falsul Marquet pe Quay des Orfèvres devenit celebru datorită lui Simonon, numai că nu fu predat lui Maigret, ci comisarului Poisblanc.

Cîteva zile mai tîrziu, proprietarul unei mari galerii de tablouri de pe cheul stîng al Senei primi prospectul unei licitații, care urma să aibă loc în localitatea Pointoise. Pe coperta lucioasă a prospectului era reproduș un tablou de Derain din perioada fovistă, foarte prețuită de colecționari. Pentru Kellermann, cum se numește proprietarul galeriei de tablouri, socotit pe bună dreptate unul din cei mai mari specialiști în Derain, acest lucru fu un șoc. Nimeni nu știuse pînă atunci de existența acestui tablou. Aproape sigur, era un fals. Și, în genere, era ridicol ca un Derain să fie vîndut la o licitație în provincie. Apoi, o cercetare atentă a catalogului avu darul să-l surprindă mai mult chiar decît dacă ar fi citit despre aterizarea unor marșieni, căci

acesta indica de pildă, că erau de vânzare tablouri de Dufy, Vlaminck și încă un Derain.

Kellermann anunță imediat poliția, mai invită cîteva specialiști și plecă la Pointoise. Consiliul hotărî în unanimitate că tablourile erau false. Drept care, fără confiscate și expediate comisarului Poisblanc.

O zi mai tîrziu, izbucni un scandal la o casă de amanet din oraș. Un canadian, în trecere prin Paris, amanetase tabloul lui Matisse „Nud în interior”. Tabloul avea anexată o fotocopie, cu această însemnare pe verso:

„Eu, Marguerite Dutuit Matisse, atest că pinza este o lucrare autentică a tatălui meu, Henri Matisse”.

Pe baza acestei afirmații, experții casei de amanet dăduseră posesorului tabloului 90.000 de franci noi. Totuși fiica lui Matisse, consultată ulterior absolut întîmplător și în legătură cu altă

rea comisarului, activitatea „sindicatului internațional al falsificatorilor de tablouri era condusă de un misterios „domn X”. Ca membri ai „sindicatului” el indică pe un fost custode al unui muzeu din Los Angeles, pe un fost negustor de mașini de cusut din New York, pe un aristocrat european, posesor (conform unor svonuri) al unui tablou original, necunoscut, de Leonardo da Vinci în valoare de 10 milioane de dolari și pe mulți alții mai mărunți. „Anchetatorii au seriosă temeiuri să bănuiască — declară Poisblanc — că „dl X” este și patronul lui Radiguet, arestat la New York”.

Care era însă adevărata identitate a insului cu pseudonim de personaj de operetă?

El se numea Fernand Legros. Doi reporteri de la revista „Paris Match” i-au descoperit fără prea mare greutate adresa din Paris. Usa grea de stejar ma-

rea experților. Dacă ei s-au înșelat, cereți-le lor socoteală nu mie!

Asta-i dealtminteri și una din dificultățile de care se lovesc anchetele în astfel de cazuri. Executarea unui fals nu e o treabă foarte dificilă. După cum nici vânzarea sa nu constituie o greutate. Principalul e atestarea autenticității și alcătuirea unui trecut interesant. De aceea tablourile sînt trimise mai întîi în călătorie: ștampilele vamale fac întotdeauna impresie. Apoi sînt prezentate la expoziții particulare: acum cîteva ani, Legros și acoliții lui au organizat la Galeriile „Rond-Point” o expoziție comemorativă Dufy compusă în întregime din falsuri, în fața cărora „tot Parisul” s-a extaziat. În sfîrșit, capodopera falsă e prezentată la o licitație, unde o persoană anume aleasă o achiziționează în schimbul unei sume impresionante. Sau e depusă la o casă de amanet de stat, unde se mai îmbogățește cu o pereche de ștampile cu stemă. După care se poate trece la partea cea mai delicată a operației, obținerea certificatului de autenticitate.

În ciuda părerilor contrarii, acest lucru e de ajuns de greu de obținut, deoarece numai două categorii de inși pot confirma autenticitatea unui tablou: rudele pictorului și experții.

În primul rînd rudele. Soția care a trăit toată viața alături de un mare maestru poate stabili, evident, ușor dacă soțul ei a lucrat la pinza respectivă. Deși lucrurile nu sînt totdeauna chiar atît de simple. Căci mulți pictori au revenit de cîteva ori la un subiect ori s-au autocopiat ca, de pildă, Utrillo la sfîrșitul vieții.

Mai mult, chiar unor pictori li s-a întîmplat să se înșele asupra propriilor lucrări. Vlaminck, după cum se știe, refuza să ateste autenticitatea pinzelor lui, întrucît uneori chiar el se îndoia de faptul că-i aparțin. Pentru orice eventualitate, scria pe verso un nume fictiv: De Pissis, ceea ce ulterior a stîrnit panică printre istoricii de artă. Ce să mai spunem atunci despre fiica sau nepoții unui pictor! În plus, unei rude sărace li e greu uneori să reziste tentației de a-și pune semnătura, care ar fi apoi plătită cu un „onorar” mare. Istoria picturii cunoaște o întîmplare cu fiul lui Millet care — după moartea tatălui său — a continuat să picteze semnîndu-l pe acesta, pînă cînd cătușele l-au împiedicat s-o mai facă.

Apoi urmează experții. În această ordine de idei trebuie să menționăm în primul rînd faptul că pictura modernă e greu de catalogat după indicii formale. Principalul rol îl joacă intuiția; „cel mai bun criteriu este flerul” — cum spune istoricul de artă François Lachaise. Dar despre ce expert se poate afirma cu certitudine că e cel mai competent și mai onest, dacă un specialist dă în medie circa 200 de certificate pe an? Iar Legros făcea uriașe „cheltuieli de regie”, închiria pentru consultații avioane, dăruia „Cadillac”-uri cu ușurință cu care ar fi împărțit brichete. Cuvîntul lui de ordine era: „Orice poate fi cumpărat. E vorba doar de preț”.

După ce l-au vizitat pe domnul Legros, reporterii de la „Paris-Match” au pus semnul identității între el și „dl. X”, invitînd poliția să se intereseze mai deaproape de persoana colecționarului. Se vede treaba însă că, timid din fire, proprietarul de terenuri din Bahamas n-a suportat „publicitatea” și s-a dat la fund. A dispărut chiar în ziua cînd, în sfîrșit, s-a emis împotriva-i ordinul de arestare. Teribil fler!

M. Belenki

(Va urma)

problemă, declarase categoric că nu era semnătura ei și se adresase poliției. În felul acesta declarația ei, împreună cu tabloul, îmbogăți colecția comisarului Poisblanc de la direcția poliției.

După exact două săptămîni se mai descoperi un fals care de astă dată stîrni un scandal internațional. Un tablou de Matisse achiziționat la Paris pentru un muzeu din Osaka fusese declarat fals.

Comisarul Poisblanc fu rugat să lămurască cazul. Dar cu toate că era în posesia unui dosar destul de voluminos și a unei bogate colecții de falsuri, el nu izbuti totuși să aducă date esențiale. Un singur lucru putu să stabilească, anume că toate falsurile aveau aceeași sursă...

Interviu

Într-o bună zi, pe aeroportul din New York a fost arestat un anume Radiguet, bănuț că transporta ilegal obiecte de artă. În valiza lui s-au găsit, într-adevăr, patru tablouri: două de Vlaminck și două de Dufy. Radiguet a declarat că era secretarul unui mare negustor de tablouri din Paris și că se ducea la Dallas, la dl. Meadows (magnat al petrolului care posedă o importantă colecție de tablouri, a căror autenticitate era însă în bună parte pusă sub semnul întrebării de către experți). Dl. Meadows nu voia totuși să recunoască verdictul specialiștilor — N.R.). Nu era greu de văzut că pinzele din bagajele lui Radiguet erau false. De data aceasta dl. Meadows n-avu încotro și recunoscu că fusese victima unei înșelăciuni, drept care se adresă poliției. Telegrama fu expediată la Paris comisarului Poisblanc.

Apoi ziarele arătară că, după păre-

șiv a vîlei de pe Henri Martin 89 le-a fost deschisă imediat. Gazda, un bărbat de 36 de ani, i-a primit cu un aer obosit într-un saloan împodobit din tavan pînă în podea (ca de altfel și celelalte două camere) cu lucrări de maștri de la sfîrșitul secolului XIX — începutul secolului XX. Amabil, colecționarul i-a întreat ce doresc: whisky, armagnac, gin sau vermouth. Apoi, pe același ton, s-a interesat de preferințele lor în materie de artă: Matisse, Modigliani, Bonnard, Picasso?...

D. Legros? Da, chiar el, e grec de origine, are nume francez și cetățenie americană. Au figurat tablouri de-ale lui la licitația de la Pointoise? Da, evident. Dar nu intenționa să le vîndă, ci le-a împrumutat numai „ca să confere șic expoziției”, iar pentru faptul că tablourile s-au dovedit false el n-are nici o vină. În afară de asta, el le avea de la un prieten decedat și nu știa nimic despre proveniența lor. Și în general, el se ocupă cu vânzarea de bunuri imobiliare. Are terenuri în Spania, în insulele Bahamas, în America de Sud. („Faceți-mi o vizită, am un bazin splendid”). Pictura era hobby-ul lui. Văduva Marquet? Fiica lui Matisse? Ah, aceste doamne venerabile nu știu ce spun, Casa de amanet a municipalității? Ce pretenții aveți de la un simplu amator de artă, dacă chiar experții s-au înșelat? Iar cînd întrebările au început să-l cam strîngă cu ușa, Legros trecu la ofensivă: „Sînt manevre ale fostului meu secretar... un complot al negustorilor de tablouri francezi, care se țin de intrigi pentru că pinzele mele le scapă din mînă”.

Argumentele se deosebeau între ele, dar refrenul era același.

— Sînt o victimă. Toate tablourile pe care le-am vîndut au avut aproba-

IN PRIM PLAN

Serghei Iurski

Mai puțin cunoscut peste hotare, unde acest oficiu îl fac filmele — și el a jucat deocamdată în puține filme — Serghei Iurski este în U.R.S.S pe creșta valului popularității. Aproape că nu-i domeniu artistic în care să nu fie prezent. Face parte din colectivul unuia dintre cele mai bune teatre sovietice, Teatrul Mare de Dramă din Leningrad, condus de Gheorghi Tovstonogov, joacă în filme, este un oaspete frecvent al televiziunii, își încearcă forțele în regie, dă recitaluri de poezie (de multe ori proprii)... O foame de creație nepotolită, o putere de muncă de invidiat și încă toată viața înaintea — cu aliați atât de puternici, talentul viguros și personalitatea foarte originală a actorului se pot pune bine în valoare.

Rolurile lui Serghei Iurski sînt de o diversitate derutantă. Pe scenă — cîmpul favorit și deocamdată cel mai interesant de desfășurare — într-o seară e Iliko, personaj de o irezistibilă savoare populară din comedia gruzină „Eu, bunica, Iliko și Illarion“, a doua seară Esop, a treia grotescul Givola din „Ascensiunea lui Arturo Ui“, a patra impulsivul și veșnic agitatul Ceasovnikov din „Oceanul“, a cincea energicul Lihnevski din piesa „De cînd nu ne-am văzut!“, a șasea învinsul Victor Frank din „Prețul“...

L-am văzut în „Prețul“, unde împreună cu Valentina Koval (Război, Vădușca, Sîrjok, Căminuș) și Vadim Medvedev (Walter, omul din...), ca și în teatrul spectacolului bucureștean, un caracter de virtuoz. Se scria alfabetic de-aici exteriorul, actorii sînt lași să spună și să facă în această piesă în care se evidențiază destine omenesti: în această piesă complexă, de o simțită ambiguitate, în care nu mai sînt ca și în cel de dinainte: lui Victor, trăsăturile și dorințele polițist fiindcă s-a simțit dator să-și ajute tatăl, sau lui Walter, victoriosul.

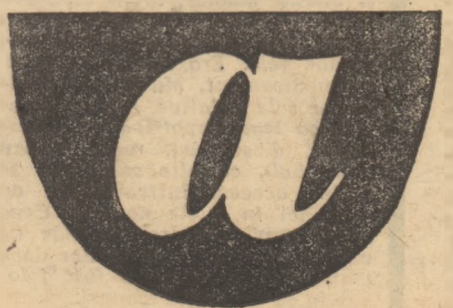
Inițial, după educația morală obișnuită, Victor era cel bun, iar Walter cel rău. Pe urmă, însă, vine confruntarea dintre frați și începem să ne întrebăm: dar dacă Victor a fost numai slab? Dacă sacrificiul lui n-a fost decât un mijloc de salvator pentru motivații? Dacă tocmai de aici, dintr-un tit de tare demascarea, că ea li spulberă iluziile și să se împace mai... Și, pe rînd, dăm dreptate și rînd li considerăm... inovații, dar după ce... consumă, Iurski nu...

...mai lasă loc echivocului: nu, Victor e înainte de orice bun și tocmai bună-tatea, ingenuitatea, credința față de sine însuși și față de răspunderea asumată au făcut posibil sacrificiul. Iar dacă sacrificiul a fost inutil, asta e nu slăbiciunea lui, nu greșala lui, ci drama lui și eroismul lui.

În cinema, rolul cel mai important al lui Iurski rămîne deocamdată Ostap Bender din „Vitețul de aur“.

Regizorul filmului, Mihail Sveitser, a căutat mult timp interpretul, iar cînd s-a oprit asupra lui Serghei Iurski, alegerea n-a declanșat obișnuitul scepticism cînd e vorba de intruchiparea unor celebre personaje literare, scepticism concentrat în replica: „Nu așa îl vedeam pe Ostap Bender!“ Dimpotrivă, atracția actorului pentru desenul satiric, pentru expresivitatea exterioră...

„arta
ca arta arta
arta arta arta
arta arta arta arta
ta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
ta arta arta arta arta art
arta arta arta arta arta

Actrița Natașa Varlei

...ra, pentru excentric, „histrionismul“ lui îl recomandau pentru acest rol.

...și totuși, cînd Bender apare pe ecran, prima reacție este: „A nu, așa nu i Ostap Bender!“ Apoi, urmărind peripețiile pe care eroul le reia cu aceeași savuroasă nonșalanță și adresă precisă, îl accepți. Ca și partenerii săi Leonid Kuravliov, Evgheni Evstigneev, Zinovi Gerdt, Iurski execută ireproșabil portretul caricatural. Dar nu se confundă total cu personajul. Nu știm dacă așa e rău sau bine, dar asta ține de el. Iurski a spus într-o discuție:

„Să rămîi tu însuși în împrejurările propuse de autor sau să tinzi către o contopire desăvîrșită cu personajul? Ești tentat să te desprinzi de tine, dar numai pentru ca, contopindu-te cu personajul, să nu te pierzi, să-ți păstrezi însușirile. Numai cînd ești beat poți uita de tine, dar arta e o treabă care se face pe trezie. Starea ideală este ca artistul să nu înceteze să fie el însuși, dar să se lase furat de ceea ce imaginează autorul“.

Iulia Scutaru

CINEMA

Debut cu Annicika

Tînărul regizor ucrainean Boris Ivcenko debutează cu filmul „Annicika“ întemeiat pe dramatice procese și conflicte petrecute în timpul războiului, într-un mic sat ucrainean. Alături de oameni care n-au plecat capul în fața hitleriştilor și, cu riscuri mari, îi ajută pe partizani, sînt și indivizi care urăsc puterea sovietică și au îmbrăcat tunica neagră a ocupanților, ca Roman și chiar burul Kmet pentru care lumea întregă parcă ar fi moșia lui. Și vai de cel ce i-o atinge! În schimb, pentru Annicika, fiica lui, tot ce se întîmplă, universul real al înclăștării dintre adevăr și barbarie e îndepărtat și de neînțeles...

Filmul reface acele vremuri tulburi prin ciocnirile violente dintre destinele omenesci, dintre pozițiile și concepțiile eroilor. Dramatică e trezirea Annicikăi și a lui Roman, care înțelege prea tîrziu că a fost doar un călău...

Ansamblul actoricesc pe care l-a ales Boris Ivcenko este alcătuit din actori talentați. Rolul titular a fost incredințat tinerei actrițe Liubov Cernoal-Rumianțeva, care acum doi ani a cucerit premiul de interpretare la Festivalul unional al filmului cu creația din „Baladă alpină“. (L-a avut atunci partener pe Stanislav Liubșin, desemnat recent de spectatorii sovietici drept cel mai bun actor al anului pentru dublul rol al lui Weiss-Belov, din tetralogia „Scut și spadă“). Îi dan replica I. Gavriluk, I. Mikolaiciuk, K. Stepankov.

Așadar, Ivcenko se afirmă, chiar de la primul său film, ca un regizor „al

actorilor“. El face din ei instrumentul principal de vehiculare a ideilor și sentimentelor pe care vrea să le exprime. În această privință, continuă tradiția părintelui și pedagogului său Viktor Ivcenko.

O balenă lungă de nouă metri

După „Dillinger a murit“, terminat recent și primit cu rezerve, deși Annie Girardot face totul ca să-l impună (despre jocul acestei mari actrițe s-au și spus, e drept, numai lucruri bune), regizorul italian Marco Ferreri a început un nou film. El se va intitula „Sămînța omului“ și va fi dedicat violenței.

„Nu eu am inventat violența — a declarat Ferreri la o conferință de presă — ea e în aer, în faptele cotidiene ale vieții, în atitudinea oamenilor“.

Și pe ecran. Dacă ar fi să dăm titluri, am umple cu ele pagini. Dar să revenim la Ferreri. Nici „Dillinger“ n-a ocolit violența. „Sămînța omului“, însă, îl va depăși mult. Regizorul vrea să aducă violența la suprafață și să o facă să explodeze cu brutalitate.

Ca și la „Dillinger“, Marco Ferreri este și autorul scenariului. Dar în „Sămînța omului“ nu vor mai fi probleme conjugale. Va exista, e adevărat, o pereche, însă ea va fi alcătuită din doi tineri care abia încep viața și sînt încă la adăpost de minciuni, trădări etc. Ei vor fi interpretați de Anne Wiazemski, nepoata lui François Mauriac și soția lui Jean-Luc Godard, lansată de filmul lui Bresson „La întîmplare, Balthazar“ și de debutantul Marzio Marzine.

Femeia care declanșează violența va fi Annie Girardot, mereu surprinzătoare, în fiecare nou rol. Dacă la Cannes s-ar fi acordat mai multe premii de interpretare (Vanessa Redgrave l-a meritat pe deplin pentru „Isadora“), Annie Girardot și-ar fi putut înscrie și ea numele pentru creația din filmul lui Petrovici „Plouă peste satul meu“, film în totul foarte meritoriu.

Despre subiectul „Sămînța omului“ deocamdată nu se știu multe. Ca de obicei, Marco Ferreri se abține să vorbească, preferînd să dea detalii nesemnificative, ca acelea că în film va apărea o balenă lungă de nouă metri, că vor fi folosite trei elicoptere și o armată de manechine și că acțiunea se va petrece într-o localitate imaginară.

B. Alexandrov

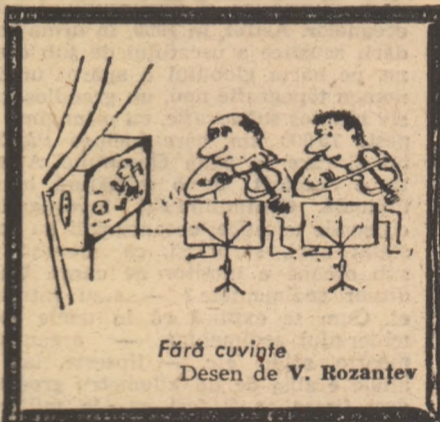
MUZICĂ

Soprana Stradivarius

Cîntăreța care a fost supranumită așa este „perla neagră“ Leontine Price. Acest omagiu i-a fost adus de o „rivală“, o altă mare soprană a zilelor noastre, Maria Callas. Ceea ce spune foarte mult și pentru că Maria Callas este o autoritate a școlii de belcanto, și pentru că nu obișnuiește să risipească complimentele la dreapta și la stînga. Metafora „soprană Stradivarius“ și aprecierea că în interpretarea Leontinei Price partiturile capătă o deosebită încărcătură dramatică, fapt care îmbogățește cu aspecte noi opera lirică, au, deci, o valoare cu atât mai mare.

Leontine Price s-a născut acum patru decenii într-o familie de negri săraci din orașelul Laurel, statul Mississippi. Avea numai trei ani cînd a început să cînte, iar la șaisprezece era fericita posedoare a unei burse de studiu la faimoasa școală de muzică „Jillard“ din New York.

După absolvire a fost angajată într-o trupă muzicală care tocmai punea în scenă opera „Porgy și Bess“ de

Gershwin. Leontine Price a trebuit să se limiteze la rolul Bess pînă în 1955, cînd într-o seară, la Carnegie Hall, a venit să asiste la spectacol celebrul dirijor austriac Herbert von Karajan. Încă înainte de a se fi sfîrșit spectacolul, Karajan i-a propus cîntăreței un contract pentru opera din Viena.

Așa a început cariera internațională a Leontinei Price, al cărei talent e aplaudat azi la „Scala“, la „Covent-Garden“, la „Metropolitan-Opera“, la „Grand-Opéra“.

K. Suslova

O profesoară celebră și o elevă faimoasă. : Galina Ulanova repetă cu Maia Plisejkaia

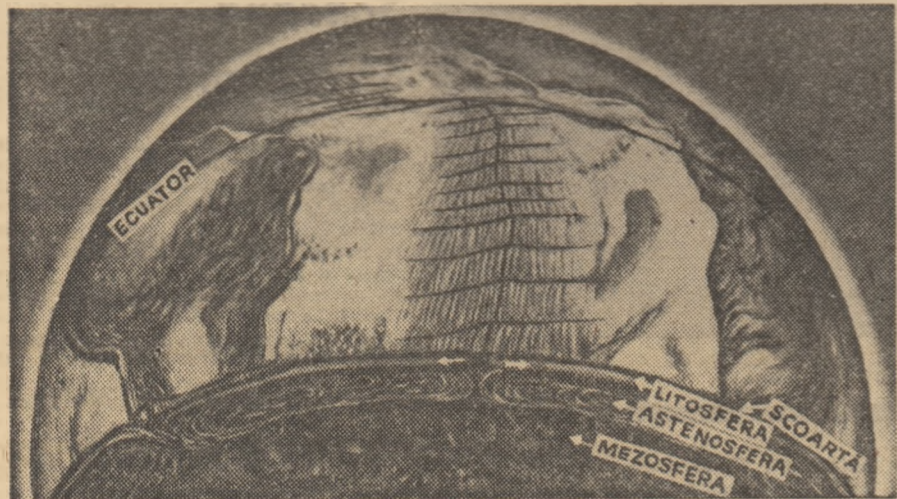
GEOGRAFIE

Această lume călătoare...

Polii globului terestru se deplasează, apar continente noi, cele vechi își extind suprafața sau, dimpotrivă, se divid, imense straturi de scoartă se afundă și dispar pentru totdeauna undeva în adâncurile Pământului. Iar la acest neconținut du-te vino se mai adaugă și deplasarea continentelor. Evident, permanentele frământări ale planetei noastre sînt mult prea lente pentru a putea fi supuse observațiilor și măsurătorilor obișnuite. Uneori, numai o retrospectivă geologică le poate detecta.

În ultimul timp însă noile procedee științifice și tehnice au permis cercetătorilor să studieze adâncurile Pămî-

să „bandă rulantă“, ce antrenează după ea și continentele (acest proces se produce, desigur, într-un răstimp de milioane de ani). Dar dacă se naște o nouă litosferă, înseamnă că cea veche trebuie să dispară. Dispariția vechii litosfere are loc în zona gropilor abisale oceanice. Aici, acest înveliș al Pământului se îndoaie sub un unghi de 45 de grade și începe să se afunde. La adâncimi de peste 7000 de metri litosfera crapă, se fărîmă și se topește. Așa s-ar explica producerea cutremurelor cu focare de mare adâncime determinate de modificările fizice și variațiile termice bruște ce însoțesc acest proces. Așa s-ar explica, între altele, și existența unui strat

O ipoteză a derivei: mișcarea continentelor ar fi determinată de litosfera care se scurge de o parte și de alta a despăturii de pe fundul Oceanului Atlantic

tului și apelor și să adune date care impun reconsiderarea teoriilor existente despre structura Pământului, originea continentelor, mecanismul deplasării lor.

Datele care i-au pus pe gânduri pe specialiști se referă în primul rînd la „fața invizibilă“ a Pământului, fundul oceanelor. Astfel, în 1959, în urma sondării acustice a uscatului de sub ocean, pe harta globului a apărut un fenomen topografic nou, un grandios masiv muntos subacvatic, cu o lungime de peste 75000 km, care învinge Pământul și care în zona Oceanului Atlantic e despătat de o crăpătură longitudinală. Continuîndu-și investigațiile cu sonde acustice, oceanografii au constatat apoi, surprinși, că uscatul de sub ocean e uimitor de curat. Unde dispar sedimentele? — s-au întrebat ei. Cum se explică că în unele zone materialul sedimentar — organisme moarte, soluri etc. — lipsește, iar în altele e abia de un kilometru grosime, deși firesc ar fi fost ca în miliarde de ani să se fi format un strat de cîteva kilometri?

În timp ce oceanografii își puneau aceste întrebări, seismologii descopereau noi fapte legate de convulsiile subterane. Ei au constatat, astfel, că dintre cele două tipuri cunoscute de cutremure, orizontale, cu o rază de acțiune relativ mică, și verticale, cu focare aflate la adâncimi mari, cele din urmă se produc aproape exclusiv în regiunea încă prea puțin cunoscutelor fose oceanice și a lanțurilor de insule de origine vulcanică care mărginesc partea apuseană a Oceanului Pacific. Nu se cunoaște încă modul de formare a acestor arhipelaguri și nici cauza care le face să fie zguduite de cele mai puternice cutremure. După cum pe oamenii de știință îi intrigă și faptul că în apropierea fiecărui „complex insular“ se află o fosă oceanică.

Oricum, seismologii au descoperit că focarele cutremurelor din această zonă ating adâncimi de 7000 km. Însemnînd focarele pe harta Pământului în secțiune longitudinală, ei au obținut o linie care coboară brusc din fosele de mare adâncime spre centrul Pământului sub un unghi de aproximativ 45 de grade.

Toate aceste date, care se cereau interpretate, au dat naștere unor noi ipoteze. Astfel, studiînd modul în care diferitele straturi ale globului transmit zguduiri subterane, seismologii au propus reclassificarea lor după cum urmează: litosfera, stratul superior alcătuit din roci relativ dure, astenosfera, o pătură mai groasă formată din roci moi și din nou un strat dur, mezosfera. Unii geologi, printre care prof. H. Hess, de la Universitatea din Princeton, au emis ipoteza că în fisura din masivul subatlantic se produce un gigantic proces de frământare a litosferei. Împinsă la suprafața de astenosfera incandescentă, litosfera se scurge pe fundul oceanului, de o parte și de alta a fisurii, ca o imen-

relativ subțire de sedimente pe fundul oceanului.

Deși unele aspecte, sau chiar ipotezele în ansamblu, mai sînt controversate, specialiștii admit acum în genere că masivele muntoase subacvatice și fosele oceanice delimitează imense blocuri de uscat, care cuprind zone restrînse sau foarte mari, incluzînd continente și insule. Aceste blocuri — afirmă adeptii derivei — se pot mișca cu viteze diferite. Cele de pe fundul Oceanului Atlantic se deplasează mai încet — pare-se cu o viteză de 1 cm pe an — dar din punct de vedere geologic deajuns de repede pentru a depărta continentele și a forma, în 200 de milioane de ani, oceanul așa cum îl cunoaștem azi. Unele sectoare ale Oceanului Pacific se mișcă însă mai repede, după cum atestă și stratul subțire de sedimente. Ultimele cercetări au arătat că în unele fose ale acestui ocean litosfera se afundă cu o viteză de 15 cm pe an.

Se poate întîmpla, însă, ca în mișcarea lor continuă un bloc să intre sub un altul și atunci se ridică la suprafața noi porțiuni de uscat. Așa s-a întîmplat, după părerea unor oameni de știință, cu India. Pe vremuri, continent de sine stătător, blocul Indiei a nimerit la un moment dat sub masivul continental asiatic, dînd naștere unei zone cu o înălțime dublă. Într-adevăr, aici se află Himalaia, cei mai înalți munți de pe glob. Și poate că uz. proces similar se petrece acum cu masivul muntos al Anzilor, în urma „ciocnirii“ dintre două blocuri.

B. Vereiski

FIZICĂ

Soarele a fost spionat

Soarele a rămas multă vreme o sursă de energie inexplicabilă. Și pe bună dreptate, căci uimitoarea forță de radiație a astrului zilei nu putea să aibă la origine numai combustii chimice. Chiar dacă ar fi fost alcătuit numai din carbon pur, el n-ar fi putut „arde“ mai mult de cîteva secole. Abia în veacul nostru au putut specialiștii să arunce lumină asupra acestei probleme, atribuind energiei solare o origine termoneucleară, explicată prin convertirea hidrogenului conținut de astru în heliu. Astăzi ei sînt în măsură să ofere un model de Soare destul de apropiat de realitate, care în 90% din componenți

se prezintă sub formă de hidrogen, iar 9% sub formă de heliu. Astfel alcătuit, modelul lasă să se presupună că la suprafața temperatura astrului ar fi de 5500° dar o asemenea temperatură n-ar îngădui reacții nucleare. Pentru a ajunge la temperaturi mai ridicate, ar trebui să coborîm în profunzimea astrului. La o adîncime de o jumătate de rază solară ar exista o temperatură de un milion de grade și ar putea fi înregistrate fuziuni de hidrogen, care ar fi totuși încă foarte lente.

În chiar inima Soarelui, însă, temperatura poate depăși 13 milioane de grade așa încît reacțiile nucleare, mult mai rapide, se pot dezlănțui în voie. Aceste procese o dată clarificate, a mai rămas însă un aspect al activității solare intime care îi uimește pe fizicieni, anume regularitatea cu care acționează „mașina“ solară. Într-adevăr, analiza fenomenelor de pe planeta noastră n-a permis, la o scară de miliarde de ani, să se pună în evidență variații ale constantei solare. Desigur, Pământul a fost martorul unor ciudate capricii climatice, îndeosebi marile glaciațiuni din cuaternar, dar se pare că nu Soarele a fost de vină, ci modificările structurale ale globului, care reținea astfel o fracțiune mai puțin importantă de energie.

Cum se explică această uimitoare regularitate? Evident în primul rînd prin faptul că în curs de miliarde de ani consumul de hidrogen a fost totuși prea mic pentru a modifica sensibil compoziția Soarelui. Centrul astrului și-a păstrat aceeași temperatură, creînd astfel o forță constantă care, împingîndu-l la suprafață, i-a conferit o temperatură constantă. Soarele se prezintă, deci, ca o mașină stabilă, care funcționează cu o regularitate perfectă.

Și totuși, în mod paradoxal, radiația solară prezintă ciudate capricii, a căror studiere relevă o extraordinară activitate electromagnetică, cu sediul în apropierea suprafeței. Această activitate face să varieze energia emisă de Soare acționînd, însă, nu asupra importanței ei, ci asupra calității. Pînă nu de mult, radiația extra-vizibilă a Soarelui, puternic interceptată de atmosfera terestră nu i-a preocupat prea mult pe savanți. Era spațială a reclamat, însă, investigații noi, iar fizicienii s-au văzut puși în fața a numeroase surprize. Rachetele sondă speciale sovietice și americane destinate studierii Soarelui au pus în lumină o importanță neregularitate a radiației solare. S-a stabilit, astfel, că între perioadele de calm și de criză solară doza de radiații poate varia într-un raport de 1 la 100 milioane. Se știe că crizele solare se manifestă, clasic, prin apariția unor pete remarcate mai de mult de savanți, care însă nu știau exact ce reprezentau. Acum,

Petele solare sînt una din manifestările cele mai aparente ale crizelor de care „suferă“ astrul zilei

mulțumită sateliților și baloanelor-sondă se știe că ele nu sînt cauza, ci numai una din manifestările activității solare, niște martore ale unei maladii, ale unei „răni“ în suprafața astrului, cauzate sub efectul fenomenelor magnetice. De altfel, existența lor nu trebuie să provoace uimire, întrucît substanța solară nu este un gaz, ci o plasmă, adică un gaz foarte ionizat. Și, ținînd seamă de temperatura lui, se poate admite că, sub o peliculă subțire, superficială, hidrogenul nu poate exista sub formă de atom. Componenții Soarelui ar fi, deci, în principal electroni și nuclee atomice, cu alte cuvînt o ma-

știa știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința

terie ionizată, electrizată, ale cărei deplasări generează cimpuri magnetice; pentru că, se știe, orice deplasare a unei materii electrizate crează un cimp magnetic.

După părerea specialiștilor, clima restră este strîns legată de activitatea solară pe care o urmează cu fidelitate, lucru confirmat și de dendrocronologie, știința inelelor arborilor. Perioadele de calm sau de activitate solară mai mult sau mai puțin intensă ar condiționa-o direct, un an cald și umed exprimîndu-se printr-un inel larg, iar un an uscat și rece printr-un inel strîmt.

ARHEOLOGIE

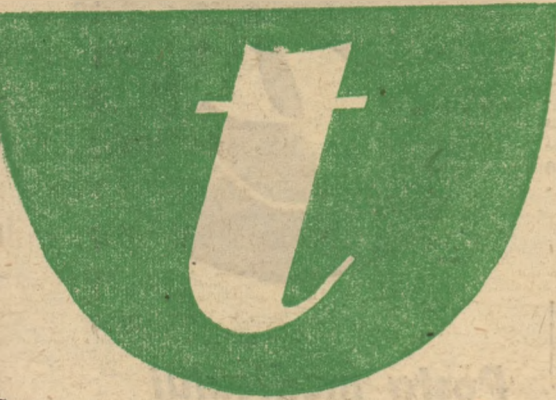
Aspirina faraonilor

Printre vasele antice descoperite în ultimul timp în Egipt, arheologii au remarcat unul cu o formă ciudată, cu gîtul foarte alungit și subțire. Cum aspectul era extrem de elegant, ei au tras concluzia că vechii egipteni îl foloseau numai pentru acest considerent. Un cercetător, însă, a fost de cu totul altă părere. După el, forma deosebită a vasului corespundea unei necesități precise, anume păstrării opium-ului care, pe vremea faraonilor, era utilizat în diverse scopuri.

Pentru a ajunge la originea acestui tip de vas cu gîtul lung, sîm în timp spre începuturile dinastiei a VIII-a, către anul 2280 î.e.n. Multe vase erau atunci aduse de peste hotare, iar printre cele recunoscute ca provenind din Cipru, piesele cu gîtul lung erau destul de numeroase. Care au fost în consecință raționamentele arheologului susamintit? Mai întîi, a arătat el, egiptenii își procurau opium-ul din această insulă sub formă de maci. Iar în al doilea rînd planta aceea, cu tija foarte lungă și delicată, se adaptează perfect la forma vaselor la care ne referim. În concluzie, se poate presupune că ele au fost realizate tocmai în vederea transportării plantelor de mac. În sfîrșit, atît unele cit și altele, s-a stabilit, și-au făcut apariția în Egipt în același timp, la începuturile domniei dinastiei a VIII-a.

Marele număr de vase cu gîtul lung descoperite de arheologi s-ar explica prin frecvența foloștirii opium-ului în țara faraonilor. Fără îndoială că el era cunoscut și ca stupefiant, dar i se atribuiau și ca virtuți magice, drept care era purtat pretutîndeni de vechii egipteni ca antidot împotriva spiritelor rele. Era, însă, folosit și ca medicament. Mulțumită însușirilor sale sedative, era administrat ca leac împotriva reumatismului, dizenteriei, răcelilor sau altor boli, cu alte cuvînt i se dădea aceeași întrebuințare ca aspirinei în zilele noastre. Ceea ce și explică marea număr de vase mici cu gît lung, chiar dacă mai tîrziu acestea au fost folosite în cu totul alte scopuri.

tehnica
tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica tehnica

SOCIOLOGIE

Cum și de ce
izbutesc sondajele
de opinie

Zilnic, sau aproape zilnic, cititorii marilor cotidiene pot afla rezultatele unor anchete ce prefigurează în mod izbitor evenimentele ce vor deveni realitate după câteva zile sau chiar câteva săptămâni. Ce departe sintem — remarcă ironic un specialist în materie — de vremea cind „Literary Digest” a prezis, greșit, după ce chestionase 5 milioane de americani, victoria lui London asupra lui Roosevelt în alegerile prezidențiale din 1936! Tot atunci, însă, un necunoscut, pe nume George Gallup, care s-a mulțumit să interogheze numai 5 000 de oameni, a dat ca sigură victoria lui Roosevelt și a devenit celebru. Această faimoasă anchetă este socotită actul de naștere al sondajului de masă, căruia să-i mai rămânea decât să se dezbare de șovăielile inerente oricărui început și să suie treptele care fac din el, după părerea unora, o știință, iar după aceea a altora o artă.

Faptul că Gallup a tras din ancheta lui concluzii care s-au dovedit exacte s-a datorat împrejurării că el și-a ales judicios subiecții pe care i-a chestionat. Astăzi aceștia nu mai sint aleși însă numai judicios, ci riguros. Matematic. Există trei metode, mai frecvent utilizate.

Cea dintii e așa-numita metodă probabilistică. Ea rezultă din tragerea la sorți a indivizilor ce urmează a fi chestionați din listele complete ale populației, ca de pildă listele electorale în cazul unei anchete cu caracter politic. Această metodă mai e numită și aleatorie.

O a doua metodă — numită areolară — este utilizată cu succes în anchetele făcute în marile orașe americane cu străzi rectilinii. În acest caz, materia primă de la care se pornește este o hartă sau o fotografie aeriană împărțită în diferite zone. Fiecare zonă e divizată apoi în sub-zone, înăuntrul cărora se trag la sorți grupuri de imobile. După care anchetatorii trebuie să străbată, în teritoriul fiecărei sub-zone, un itinerariu științific stabilit de către conducătorii anchetei: trebuie să interogheze, de pildă, pe locatarii de la etajele trei ale imobilelor având numere cu soț cuprins între 10 și 60.

Dar metoda cea mai des utilizată de către institutele de sondaj este totuși așa-numita metodă „proporțională”, care se rezamă pe acest principiu: Populația unei țări cuprinde proporții cunoscută de bărbați și femei între 16—24 ani sau între 45—64 ani, de muncitori, funcționari, țărani etc... Dacă o mostră de 1 500 sau 2 000 de inși (numărul asupra cărora se fac în genere sondajele) cuprinde aceleași proporții ca baza națională plecând de la care a fost constituită, se consideră că ea este reprezentativă. Cu alte cuvinte, se socotește că acest microcosm are toate șansele de a se comporta ca macrocosmul a cărui imagine redusă o reprezintă.

Tehnica intervine de altfel nu numai la elaborarea sondajului, ci este prezentă în toate fazele tratării datelor

adunate de anchetatori. Cind chestionarele, completate, se întorc la institutele de sondaj, ele sint transcrise în cod, iar răspunsurile trecute pe benzi perforate; aceste benzi alimentează apoi o mașină de triere electronică sau un ordinator care-i informează în timp record pe utilizatori ce anume procent din populație se pronunță pentru, se abține sau e împotriva unui eveniment politic, unei măsuri guvernamentale ori numai a unui nou produs industrial.

Dar numai stăpînirea mijloacelor tehnice nu poate asigura totuși buna calitate a unui sondaj. Reușita unei asemenea consultări publice cere și dovedirea unor certe calități umane. Dacă cel care redactează chestionarul nu ține seama de personalitatea celui căruia dorește să-i afle părerea și să-i sondeze intențiile, el nu va dobîndi rezultatul scontat. Cu atît mai mult cu cît cuvintele n-au același înțeles în toate categoriile sociale. S-a constatat, de pildă, că avînd dinainte cuvîntul „a cunoaște” referitor la un produs, oamenii cu puțină școală înțelegeau de multe ori că sint întrebați dacă au utilizat produsul respectiv, pe cînd cei mai cultivați îl asociiau cu ideea dacă au mai auzit de el. Interpretarea răspunsurilor date la astfel de întrebări este, evident, extrem de anevoioasă.

Un alt factor de care trebuie să se țină seama e că un sondaj nu indică decât distribuția opiniilor în raport cu niște date cunoscute. Se poate face, de exemplu, un sondaj pentru a afla dacă publicul preferă un produs în locul altuia; în schimb un sondaj făcut pentru a estima șansele de succes al unui produs încă necunoscut riscă să dea rezultate aberante. Așa cum s-a întimplat acum 15 ani cu un sondaj făcut la cererea companiei Ford care voia să știe ce calități ar trebui să întrunească un automobil spre a se bucura de favoarea publicului; rezultatul l-a inspirat lui Edsel Ford una din cele mai mari „gafe” din istoria concernului, soldată cu o pierdere de 250 de milioane de dolari..

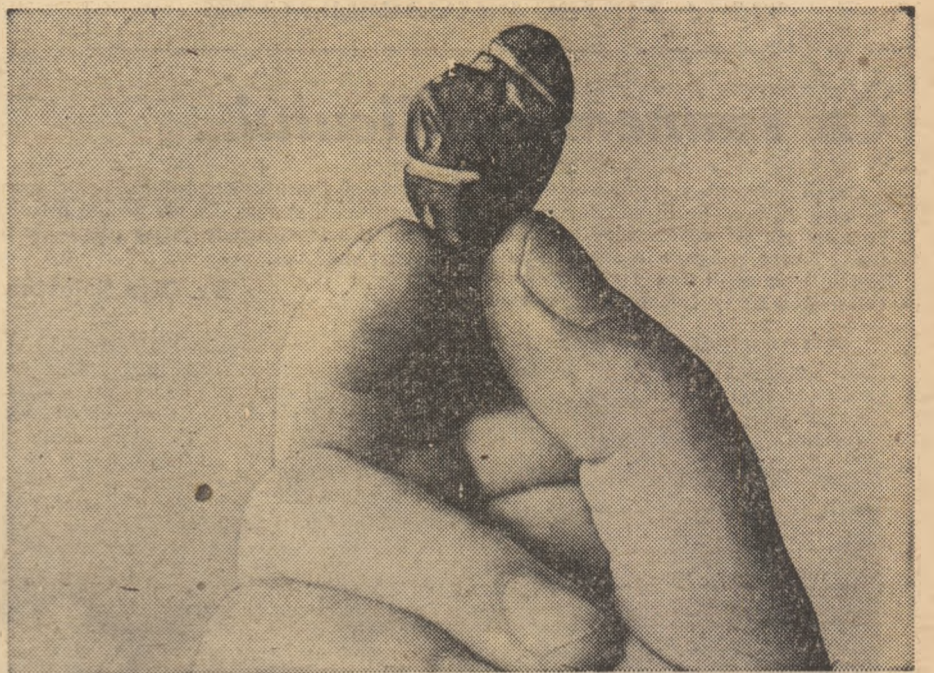
PSIHOFIZIOLOGIE

Cîteva propuneri
pentru utilizarea...
sugestiei

Știați că un tigru sau un leu, ducînd în bot o pradă mare, pot dezvolta în momentul saltului peste un obstacol înalt o forță de pină la cincizeci de cai putere? Or, aceste animale nu au o musculatură prea puternică. Secretul forței lor formidabile rezidă în sistemul lor de reglare neurohormonală, care le permite să-și folosească mușchii cu un randament maxim. Cu atît mai mult poate obține performanțe uimitoare omul, înzestrat cu un sistem nervos mai perfecționat.

Într-adevăr, posibilitățile psihice și fizice ale omului sint extraordinare dacă el știe să păstreze și să dezvolte echilibrul dintre psihic și „substanța” noastră fizică. În ajutorul menținerii acestui echilibru, omul are o armă extrem de prețioasă, cu valoare de medicament: sugestia.

Medicina modernă și în mod special adepții orientării psihosomatice socotesc chiar că îndărătul multor tulburări ale unor funcții organice se află conflicte psihologice. O încărcătură emoțională negativă, o suferință psihică se poate converti în simptom fizic. Profesorul Thure von Uexküll de la Univer-

În sudul Caucazului a fost recent descoperită o străveche cultură, de acum 6—7 000 de ani. În apropierea satului Arahlo din R.S.S. Gruzină, arheologii au găsit un întreg grup de așezări amplasate pe niște coline artificiale. Sculpturile de la Arahlo sint executate din pietre de riu roșii

Foto: A.P.N.

sitatea din Giessen (R.F.G.) cita în acest sens celebrul exemplu al „tremurăturii combatanților” care apărea cu caracter „epidemic” în primul război mondial, fiind rebelă la orice tratament medical. Un medic german Nönne, dîndu-și seama că aceste tremurături erau consecința unor șocuri psihice, a utilizat pentru vindecarea lor sugestia, obținînd rezultate spectaculoase. Cel mai eficace truc al său era de a-i face pe bolnavi să imite, împreună cu el, răgetele leului.

Metodele de psihoterapie, de sugestie pot fi foarte variate, de la cele prezentate mai sus pînă la sugestia în stare de hipnoză. Toate se bazează în medicina psihosomatică pe unele cercetări ale lui I. P. Pavlov și apoi pe suita de experiențe ale lui Krehl (Leipzig) din 1929 și Bergman (Berlin) din 1936. Acesta din urmă a demonstrat că de cele mai multe ori boala nu este o stare patologică anatomică care determină tulburări funcționale, ci un fenomen dinamic în care tulburarea funcțională este inițială, leziunea fiind nu cauza, ci consecința.

Rezultă deci că interdependența psihofiziologică poate acționa în ambele sensuri și negativ, ca în procesele patologice, dar și pozitiv, pentru vindecarea acestora. Într-adevăr, cercetările prof. C. I. Platonov și ale altor specialiști au arătat că prin sugestie putem acționa asupra celor mai profunde procese fiziologice și biochimice din organismul uman. Astfel, dacă în cursul sugestiei hipnotice i se sugerează unui individ că a consumat mult zahăr, se constată că procentul de zahăr din sînge (glicemia) crește cu 20—30 la sută. Sugerarea consumării fictive a unui aliment oarecare provoacă, în funcție de caracterul acestui aliment, secreția de suc gastric, pancreatic și de bilă cu compoziția respectivă. Există date care dovedesc chiar posibilitatea influenței prin sugestie verbală a termoreglării. V. F. Zelenin și I. V. Kanabih au obținut prin sugestie o creștere importantă a temperaturii corpului. Se știe că o sectă de călugări din Tibet pot sta goi în nopțile geroase. Yoghinii Indieni, dimpotrivă, ca să scape de căldură, se sugestionază închipuindu-și că se află în preajma unor riuri răcoase de munte sau pe culmile înzăpezite ale Himalaiei.

În domeniul patologiei metodele de psihoterapie și, în primul rînd, sugestia pot acționa ca un adevărat medicament în bolile cu substrat funcțional. De altfel, cercetări făcute în multe țări au depistat „factorul psihic” într-o serie de boli considerate mult timp a fi pur organice.

Există astfel o formă de obezitate desemnată sub numele de „grăsimea psihopaților”, în care aportul caloric crescut este comandat de factori psihici. Îngrășarea masivă sau, dimpotrivă, pierderea în greutate după emoții puternice și acute, ca și în cursul stărilor prelungite de încordare psihică, pun în lumină originea nervoasă a variațiilor anormale ale greutății corporale. Obezitatea, ca și slăbirea, se produc prin tulburarea centrului reglator hipotalamic al asimilării și distribuirii grăsimilor în organism.

După unii autori, hipertensiunea arterială are o cauză nervoasă în 80 la sută din cazuri. M. Sokolov și H. Breinard arată că ea variază în limite largi, în funcție de emoții, în special în func-

ție de emoțiile negative. Cifrele tensionale sint mai joase la domiciliul bolnavului decît la spital și policlinică; ele oglindesc realitatea numai în timpul somnului, adică atunci cînd sint lipsite de „coeficientul emotiv”.

Ulcerul gastric și mai ales duodenal a putut fi provocat la animale, pe cale experimentală prin „șocuri emotive”. La om, ulcerul este adesea produs prin mecanisme neuropsihice, iar vindecarea se obține tocmai acționînd asupra acestora.

Este interesant că și multe maladii congenitale pot avea o astfel de etiologie. Un șoc moral poate provoca la mame o bruscă descărcare de hormoni, alterînd astfel „chimismul umoral” și tulburînd dezvoltarea embrionului. Starea psihică a mamei în timpul gravidității poate influența pe cea a copilului. P. Greenacre și F. Dalto au arătat că stimuli repetați de origine maternă pot crea la copil o stare de iritabilitate. „Nu este astfel indiferent — conchid acești autori — pentru echilibrul nervos al fătului dacă mama care îl poartă este jovială sau morocînoasă, calmă sau nervoasă, dacă doarme bine sau suferă de insomnie”.

Iată, deci, o seamă de situații în care medicamentele cele mai bune nu fac cît o psihoterapie judicioasă. Sugestia și autosugestia bolnavului pot colabora la tratamentul medical sau chiar vindeca. Mai mult decît atît, cercetări clinice minuțios controlate au dovedit că în 40 la sută din cazuri se obțin efecte tranchilizante numai prin administrarea de „placebo” (apă distilată, talc sau alte substanțe anodine prezentate sub formă de medicamente) și 60 la sută prin substanțe active.

Cum se naște o nouă rasă de cîini

PENTRU VIITOARELE MAME

Ce spunem medicului...

Copilul dv. nu-și poate alege modul în care va veni pe lume. Dar dv. puteți face în așa fel ca el să se nască sănătos. Fiecare viitoare mamă trebuie să consulte medicul de cel puțin opt ori — cel mai bine la fiecare sase săptămâni

voie să fumați sau pînă cînd este permis contactul sexual. La asemenea întrebări și la oricare altele poate răspunde numai medicul.

Dr. Olga So'ovina

în timpul primelor luni de sarcină și la fiecare 14 zile în ultimele opt săptămîni.

De la prima vizită informați medicul de toate dificultățile și bolile de care suferiți, chiar și despre cele care par că n-ar avea legătură cu sarcina. Iată cîteva exemple în acest sens:

Varicele. Multe femei gravide suferă de varice. În special în cazul sarcinilor repetate. Există însă posibilitatea de a diminua suferințele cauzate de varice. Medicul este cel care va hotărî dacă sînt necesare bandaje speciale, injecții sau alte tratamente medicamentoase.

Congestii renale sau ale căilor urinare. Rinichii sînt foarte solicitați în timpul sarcinii, de aceea adesea în perioada gravidității se evidențiază suferințe renale latente. Dacă ați suferit cîndva de nefrite sau boli ale vezicii, atrageți atenția medicului asupra acestui lucru.

Fenomene toxice generate de sarcină. Se manifestă printr-o creștere accentuată a greutății, creșterea tensiunii arteriale, prezența albuminei în urină, edeme ale mîinilor, picioarelor și feței și dureri de cap. Dacă aceste fenomene toxice sînt tratate în pripă, ele pot fi înlăturate pentru a nu se ajunge la starea de „sarcină toxică” sau eclampsie.

Diabet. Mamele bolnave de diabet au nevoie de la începutul sarcinii de o supraveghere medicală deosebită. Adesea este nevoie ca nașterea să fie provocată înainte de termenul prezumtiv. Fiecare femeie gravidă va atrage atenția medicului dacă în familie există vreun caz de diabet, pentru a i se face analizele necesare. Dacă gravida a avut anterior un copil „urias” (cca. 4500 g), medicul va fi informat asupra acestui fapt. Nașterea unui copil cu o greutate mai mare decît cea normală poate constitui un indiciu pentru diabet zaharat.

Incompatibilitatea factorului Rh. Dacă tatăl are singele Rh pozitiv, iar mama Rh negativ, în 5—6 la sută din cazuri în singele mamei se formează substanțe speciale numite anticorpi. Prezența lor poate afecta sănătatea copilului. Dacă nu este vorba de primul copil (cînd tulburările apar rar), se va repeta analiza singelui. Dacă apar anticorpi este necesară provocarea nașterii înainte de termen. Medicul va lua toate măsurile pentru a salva viața noului-născut.

Tuberculoza. Viitoarele mame care au avut sau au tuberculoză trebuie să-l anunțe pe medicul obstetrician pentru ca acesta să intre în legătură cu specialistul care le-a tratat de această boală.

Tulburări cardio-circulatorii. Viitoarele mame trecute de „prima tinerețe” trebuie să-și controleze permanent inima. Solicitarea sarcinei poate complica o boală de inimă latentă sau declanșa la unele femei tulburări cardio-circulatorii.

Rețineți că nu numai medicul trebuie să vă pună întrebări, ci că el așteaptă și de la dv. date despre sănătatea dv. și întrebări. Nu vă informați de la cea mai bună prietenă dacă aveți

CONSULTAȚII PROFILACTICE

Dușmanii inimii

Bolile cardio-vasculare au o mare importanță pe plan social, intrucît dețin ca frecvență primul loc în categoria maladiilor cronice, fiind totodată prima cauză de deces printre oamenii adulți și vîrstnici. Conform unor calcule efectuate în mai multe țări, la fiecare 7 minute moare un cardiac. Raportată la toate celelalte cauze de deces, mortalitatea prin boli cardio-vasculare se ridică la 30 la sută.

Creșterea frecvenței bolilor de inimă este de fapt relativă. Puternica lărgire a arsenalului medicinei contemporane a făcut ca numeroase maladii să-și reducă agresivitatea. Într-un trecut apropiat, omenirea era tributară bolilor infecțioase (febră tifoidă, tîfes exantematic, dizenterie, variolă, cîmă, holeră etc.), infecțiilor puerperale, tuberculozei, fără a mai aminti de unele boli de sistem sau afecțiuni chirurgicale care își găsesc astăzi, de cele mai multe ori, rezolvarea integrală.

În prezent, primul loc ca mortalitate, deținut în trecut de aceste boli, este ocupat de bolile așa-zise „degenerative”, de uzură a organismului, în rîndul cărora intră afecțiunile cardiace.

Prevenirea bolilor de inimă se rezumă în esență la profilaxia și combaterea factorilor care influențează tulburarea activității cardiace. În ordinea succesiunii lor, în diferitele etape de vîrstă „dușmanii inimii” sînt: reumatismul, boala hipertensivă, ateroscleroza și condițiile de viață în societatea modernă.

La copii, cauza majoră de îmbolnăvire a inimii este reumatismul. Cardiopatiile datorite reumatismului la oamenii sub 30 de ani constituie 80 la sută din totalul bolilor cardio-vasculare. Această proporție scade cu cît înaintăm în vîrstă. Un vechi aforism medical spune că: „la copii reumatismul lînge articulațiile și mușca inima” pe cînd „la adult lînge inima și mușca articulațiile”.

În decada următoare, către 40 de ani, se produce imunizarea față de infecția reumatică; în schimb crește predispoziția la hipertensiune arterială și ateroscleroză.

Boala hipertensivă și ateroscleroza sînt apanajul vîrstelor mature, fiind cu atît mai frecvente, cu cît înaintăm în vîrstă. De obicei ele apar mai des la oamenii care practic o muncă încordată psihică, sedentară și nenormată, cu un regim hipercaloric, bogat în grăsimi animale (untură, unt, grăsimi de pasăre, smîntînă, șuncă, mezeluri, ouă etc.), fumători și consumatori de alcool. La aceste persoane se adaugă — de multe ori — și o ereditate „încărcată” în acest sens; altelei antecedentele personale pledează pentru crearea terenului pro-

pice: nefropatii, diabet, obezitate, nevroze, infecții acute (scarlatină, angină-difterică, amigdalite repetate), tulburări endocrine etc.

Condițiile și ritmul în care trăiește omul modern contribuie la îmbolnăvirea inimii direct sau indirect. Automobilul și dezvoltarea în general a mijloacelor de transport, munca de birou, dar și televizorul, spectacolele, îl transformă pe om într-un sedentar; această inactivitate fizică este însoțită de o alimentație deseori neratională, excesivă și la ore neregulate. Peste aceste cauze se suprapune apoi tensiunea nervoasă, încordarea caracteristică ritmului din ce în ce mai accelerat al mai tuturor activităților din zilele noastre.

Dînd atenția cuvenită acestor „dușmani” ai inimii putem preveni apariția unor boli grave care necesită tratamente îndelungate. Să nu nîtăm că „a preveni e mai ușor, totuși, decît a vindeca”...

Dr. Z. A. Barski

ȘTIATI CĂ ?...

...TEORETIC, un bolnav de gripă poate contamina zilnic alți cinci inși; după un calcul simplu, un singur gripat poate răspîndi astfel succesiv boala la 78 125 de inși.

...DUPĂ date statistice din 16 țări se pare că există o legătură directă între fumat și cancerul pulmonar. Se pare că fumarea țigărilor pînă la jumătate și avîrlirea lor, ca și fabricarea țigărilor cu capătul gol lung, ar micșora pericolul de îmbolnăvire, nu însă în proporția în care o poate face renunțarea totală la țigări.

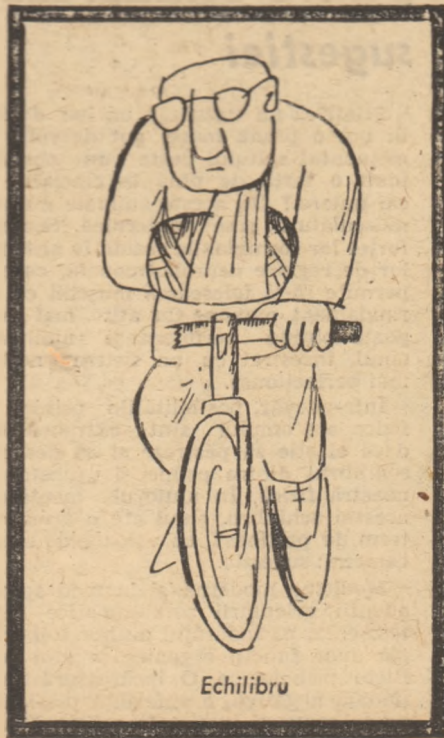
...METODA veche de înfășare a nou-născuților cu întinderea picioarelor și mîinilor de-a lungul trupului modifică poziția fiziologică a corpului copilului, provoacă o pierdere crescută de căldură, tulburări respiratorii și circulatorii și favorizează piodermitele. Pediatrii recomandă de aceea introducerea pe scară largă a „înfășatului liber”.

...RAȚIA zilnică de lănte a nou-născutului poate fi calculată după următoarea formulă: $x = (n - 1) \times 70$, în care n = numărul zilelor de vîrstă. Pentru copiii născuți cu greutate peste 3200 g se înmulțește cu 80 în loc de 70. Această formulă este valabilă pînă în ziua a 9-a după care cantitatea se menține aceeași în tot cursul primei luni.

...REZISTENȚA la antibiotice se transmite ereditar microbilor. Infecțiile cu germeni care au devenit rezistenți nu mai pot fi tratate de aceea cu antibioticul respectiv.

...RAHITISMUL apare cel mai des în primul an de viață cînd profilaxia lui cu vit. D și calciu este obligatorie. Dar el se poate întîli și la 2 și la 3 ani. De aceea se recomandă urmărirea atentă din acest punct de vedere a tuturor copiilor pînă la 3 ani.

...NUMEROASE cercetări întreprinse pe plan mondial au demonstrat că thalidomida nu este nici pe departe singura substanță care, administrată la începutul sarcinii, poate provoca malformații ale fătului. Se consideră în prezent că nici un medicament luat la începutul sarcinii nu e complet lipsit de pericol.

Echilibru

esculap
esculap esculap
esculap esculap escula
esculap esculap esculap est
esculap esculap esculap
esculap esculap esculap escu
esculap esculap esculap e
esculap esculap esculap escula
esculap esculap esculap e

Poșta medicului

C. D. — București: La vîrsta dv. nu credem că tratamentul hormonal să mai dea rezultatele dorite, cu atît mai puțin autosugestia, după metoda doctorului Coué care, după cum ați văzut, nu i-a folosit nici fîcșei lui Soames Forsyte, Fleur.

I. E. — Reșița: Virilismul pilar se poate datora unei hipersecreții de hormoni androgeni, din cauza ovarului, sau uneori și din cauza unei disfuncții a glandei hipofizare. Trebuie să se facă o analiză de laborator pentru a se stabili cauza exactă. Pentru îndalțarea lui, cea mai bună metodă este electrostimularea electrică de un specialist specializat în acest domeniu. Dacă nu puteți veni singur, din cauza timpului, vă recomandăm să scrieți medicului și să-l rugăm să vă scrie o prescripție pentru a vă trimite medicamentele prin poșta medicală. Dacă nu puteți veni singur, din cauza timpului, vă recomandăm să scrieți medicului și să-l rugăm să vă scrie o prescripție pentru a vă trimite medicamentele prin poșta medicală. Dacă nu puteți veni singur, din cauza timpului, vă recomandăm să scrieți medicului și să-l rugăm să vă scrie o prescripție pentru a vă trimite medicamentele prin poșta medicală.

TOMITANUL — Constanța: Uretritele nu se tratează „pe ghicite”, ci pe baza unui examen microbial al secreției și apoi al unei antibiogramme. Probabil că este o trichomoniază, dar nu noi putem preciza diagnosticul. Tratată corect, în mod cert vă veți vindeca. 2) Nu înainte de a se constata natura secreției uretrale.

MARIO — București: Diagnosticul de „uretrită” trebuie să se facă în absența unor simptome locale. Dacă este vorba de o uretrită, trebuie să se facă un examen al secreției și să se facă o antibiogramă pentru a se stabili cauza exactă. Pentru a vă trata corect, trebuie să vă adresați medicului, asociației medicale sau să vă adresați la un medic de familie. Dacă nu puteți veni singur, din cauza timpului, vă recomandăm să scrieți medicului și să-l rugăm să vă scrie o prescripție pentru a vă trimite medicamentele prin poșta medicală. Dacă nu puteți veni singur, din cauza timpului, vă recomandăm să scrieți medicului și să-l rugăm să vă scrie o prescripție pentru a vă trimite medicamentele prin poșta medicală.

MIRCEA PIRCĂLAB — Oradea; POPA DANIEL — Galați; FLORIAN P. — Pucioasa: Din răspunsurile colective pe care le dăm periodic solicitanților în situația dv. puteți deduce, credem, lesne, că nu există tratament individual și că „leacul” radical stă numai și numai în voința dv. Și un al doilea sfat foarte... medical: căsătoria-vă cît mai repede! Cum inhibăția la această vîrstă nu poate fi decît psihică, cîteva cure consecutive de Folcisteină, ser neurotonic și vitamina B₁ fortissim, lo fiole lunar, Fosfobion în celelalte 10 zile (zilnic cite o fioală), Naposim 3 cpr/zi și Napotun 1—2 drajeuri, înaintea momentului oportun vor înlătura tulburările descrise.

MIHAIL ALEXANDRU — Iași: 1) Citiți răspunsul dat sub Mircea Pircălab — Oradea ș.a. 2) Dacă la mijloc nu e o falsă impresie, deficiența poate fi remediată printr-un tratament de lungă durată cu Metiltestosteron asociat eventual cu Gonacor, în doze stabilite de medicul endocrinolog și sub controlul său.

RĂDAȘANU I. — Arad: 1) Citiți răspunsul dat la pct. 2 sub Mihail Alexandru — Iași 2) Operația pe care v-o recomandăm se numește circumcizie.

XXX — Buhuși: 1) Citiți răspunsul dat sub Mihail Alexandru — Iași, la pct. 2. 2) Pentru înlăturarea negilor de pe față singurul mijloc într-adevăr radical este diatermocoagularea, galvanocauterizarea sau crioterapia.

Dr. B. B. — Ploiești: Datele dv. despre cunoștințele medicale ale lui Shakespeare sînt interesante. Vă informăm, de altfel, că mulți autori s-au ocupat cu referințele medicale ale bardului din Avon, cea mai recentă și completă lucrare fiind cea a lui Simpson.

(Continuare în pag. 11-a)

INSULELE GALAPAGOS

Paradisul „fosilelor vii“

Pacificul abundă în insule de origine vulcanică alcătuite din lavă roșie și neagră. Arhipelagul Galapagos este o aglomerare de circa două mii de cratere ce ținesc la suprafață din abisuri; printre ele se disting 16 insule dintre care cea mai mare e San Cristobal. Stîncile lor adăpostesc puzderie de păsări

Navigatorul spaniol Tomaso Berlanga care a descoperit întimplător, în 1535, insulele Galapagos, a notat în jurnalul său: „Ai impresia că Dumnezeu le-a creat dintr-o ploaie de pietre“. Mai târziu în aceste insule au poposit alți navigatori care, negăsindu-le însemnate pe hărțile lor primitive, credeau, fiecare, că ei le-au descoperit. Drept care, insulele au căpătat două sau chiar trei nume: unul spaniol, altul englez, olandez... Din acest arhipelag piratii atacau coasta Americii de Sud, iar pescuitorii de balene se aprovizionau în Galapagos cu broaște țestoase ca să-și poată continua drumul spre mările sudului. În secolul XIX, guvernul Ecuadorului exila acolo ocnași...

Viața insularilor nu-i ușoară. Solul e arid, aproape numai piatră și nisip. Ca să poată amenaja pe lângă casă o mică grădină de zarzavat, ei trebuie să care pământ fertil aproape pumn cu pumn de pe unde găsesc. Pe minusculele ogoare, insularii cultivă mei, legume, plantează cocotieri. Ici colo, între vulcani, cresc portocali și lămii.

Arhipelagul duce lipsă de apă. Cele câteva izvoare furnizează o cantitate foarte mică. De aceea locuitorii trebuie să strângă apa de ploaie în rezervoare de beton sau săpate în lavă și o consumă cu economie ca să ajungă pînă la ploaia următoare. Singurul loc unde există poate mai multă apă e țărmul golfului Fresh Water din San Cristobal. Lipsa de apă potabilă a împiedicat colonizarea arhipelagului, care nu are decît circa 4 000 de locuitori, risipiți în cele șapte așezări din patru insule.

Insularii cultivă betel, vinează în „jungla de cactuși“, pescuiesc broaște țestoase. Peștele, care abundă în apele din preajmă, are un mare rol în alimentație.

Deși se află foarte aproape de Ecuador — arhipelagul e scaldat de ape reci, totuși pe acolo trece curentul peruvian ce vine din Antarctica. Cu toate acestea, vîlțuțoarele marine sînt caracteristice pentru țărmurile calde, bogate în culori. Într-o zi, înarmat cu toate ustensilele necesare înotului submarin, am plonjat în valuri și am avut o privilegiu de o rară frumusețe. Rocile negre de bazalt, care în apă păreau indigo, se pierdeau abrupt în abisuri. Coloniile de corali aruncau pe acest fundal pete roșii, portocalii. Pești în culori bizare treceau în grupuri mici fără să-mi dea nici o atenție. Dar trebuie să fii foarte prudent, căci în aceste ape poți da nas în nas cu rechini, pești-torpile...

Curentul peruvian aduce uneori pînă acolo pinguini și lei de mare — locuitorii ai depărtatei Antarctide, care de altminteri s-au acclimatizat perfect. În pelerinările noastre prin insulă, am întîlnit într-o zi pinguini majestuoși. Ca și părinții lor de la Polul Sud, pinguinii din Galapagos poartă bine-cunoscutul „frac“ negru cu plastron alb, iar pe cap un moț auriu. Urmind exemplul celorlalte exemplare ale faunei din arhipelag, pinguinii îi privesc

pe oameni cu încredere. De altfel, în vremi de mult apuse, curenții marini au adus în Galapagos animale și plante care nu se mai găsesc în nici o altă parte, încît arhipelagul constituie acum o grădină botanică și zoologică naturală, unică în felul ei.

Charles Darwin a descoperit aceste insule pentru știință. În 1831, făcînd o călătorie în jurul lumii cu fregata „Beagle“, vizitarea arhipelagului Galapagos l-a ajutat la elaborarea teoriei științifice care avea să-i aducă faimă.

Mai târziu, savantul a notat în jurnalul său: „În iulie am început primul caiet de însemnări asupra „Evoluției speciilor“. De prin luna martie mă a-

Pui...

flam sub puternica impresie produsă de fosilele sud-americane și de animalele din arhipelagul Galapagos. Aceste lucruri (în special ultimul) stau la baza tuturor vederilor mele...“

Printre cactuși zboară păsări cafenii — negre, nu prea mari, pe care Darwin le-a făcut celebre. Căci studiindu-le, marele om de știință a întrevăzut legea sa despre evoluția speciilor. Iată o pasăre cu cioc lung și ascuțit cu ajutorul căruia poate extrage insecte din crăpăturile arborilor. O altă pasăre smulge un lung ghimpe de cactus și, minundu-l ca pe o furculiță, scoate insecte de sub scoarță. O a treia are un cioc ca o daltă. În Galapagos trăiește pasărea-vampir, unică în lume.

Toate aceste păsări, care se deosebesc foarte puțin ca înfățișare, provin din aceeași specie. Legea evoluției s-a manifestat în rapida lor „specializare“. Încît Galapagos își merită cu bun cuvînt supranumele de „laborator viu al evoluției“.

În afară de păsări, vietățile cele mai curioase din insule sînt, evident, iguanele și broaștele țestoase gigantice. Iguana e o adevărată „fosilă vie“. Într-adevăr, uriașa șopîrlă a fost contemporană cu dinozaurii preistorici. Arhipelagul Galapagos e singurul loc din lume unde diforma dar inofensivă reptilă s-a conservat pînă azi. Iguana trăiește mai ales în insulele Isabela și Santa Cruz decretate „rezervație naturală“. Broaștele țestoase gigantice s-au păstrat în deosebi în Seychelles.

Cu prilejul unei excursii de două zile la Santa Cruz am avut norocul să vedem iguane și broaște țestoase. Din cînd în cînd, în blocurile negre de bazalt se vedeau niște poteci. Nu erau săpate de oameni, ci de broaște țestoase. Căci în fiecare an ele străbat aceste poteci ca să-și facă „plinul de apă“. Chinuite de sete, ele aleargă, legănîndu-se, cu gîtul

întins și străbat într-o zi pînă la șapte km. Cum ajung în preajma unei băltoace sau a unui izvor — foarte puține în această regiune — se reped desperate spre sursa de apă și beau mult ca să-și umple un buzunar încăpător situat lângă inimă.

Vînătorii de balene și piratii, care știau asta, ucidău uriașele și greoaiele animale pentru buzunarul plin cu apă dulce. De asemenea, cum carnea lor e comestibilă, iar broasca poate trăi aproape un an fără să bea și să mănînce, navigatorii îmbarcau sute de exemplare pe vase.

Insularii afirmă că broaștele țestoase

sînt complet surde. De altfel și noi am remarcat că te poți apropia de ele pe la spate fără să fi simțit. Dar cum intri în cîmpul lor vizual, animalele scot un șuierat și se aplatizează, retrăgîndu-și în carapace capul și labele. Broaștele țestoase gigantice se impuținează din ce în ce mai mult. Cîinii, porcii, caprele le pradă cuiburile, devorîndu-le ouăle, iar oamenii le vinează pentru carnea lor și pentru carapacea foarte apreciată de bijutieri...

Orice naturalist visează să vadă o iguană în carne și oase. Iguana este o șopîrlă uriașă (1,50 m lungime), destul de stingace pe sol, dar rapidă în apă. În cluda aspectului ei redutabil, iguana e complet inofensivă. Înnoată șerpuiind și agîtîndu-și energic coada lungă; de obicei se aruncă în apă aproape de țărm ca să-și caute hrana: alge.

În amurg, iguanele se string în grupuri mari și își petrec noaptea virite una într-alta, lângă pietre încălzite de soarele tropical. Ziua, cînd soarele arde puternic, animalele se refugiază în apă. Iguanele au mulți dușmani: în apă

DE PE CINCI CONTINENTE

- Peste 7 ani pe șosea spre Sicilia
- Oamenii se îndreaptă spre Sahara
- Cine sînt maadani?

În 1971 va începe construcția unui gigantic pod peste strîmtoarea Messina, care va uni astfel Sicilia cu Italia continentală. Cinci mii de muncitori și tehnicieni vor lucra timp de cinci ani la această grandioasă construcție. Podul va avea 3 048 metri. Lungimea deschiderii centrale va fi de peste un kilometru și jumătate.

Conform proiectului, podul va avea două nivele. La nivelul inferior va trece o imensă autostradă, anume „Autostrada Soarelui“, iar celălalt nivel va fi afectat unei căi ferate. Lucrările de construcție, afirmă specialiștii, se vor cifra la 200 de miliarde de lire italiene.

Acum zece milenii, spun istoricii, Sahara era străbătută de riuri mari, apele lacurilor erau involburate de adierea vîntului, iar pe pămîntul saturat de umiditate creșteau copaci înalți și iarbă grasă. Apoi n-a mai plouat, vegetația a dispărut sub razele necruțătoare ale soarelui, iar oamenii, prizonieri de ofensiva nemiloasă a nisipurilor au părăsit acele meleaguri. Numai desenele rupestre din peșterile de la Tassili, al cărui mister n-a fost complet elucidat nici pînă acum, evocă trecutul celui mai întins deșert din lume. Oamenii au fugit de Sahara, de secetă și de furtuni de nisip. Dar nu toți. Cei care au rămas au început să peregrineze de la o oază la alta, prețuind tot mai mult cămilele și smochinii. Și multă vreme n-au cunoscut adevăratele bogății ascunse de nisipuri.

Acum, petrolul și gazele sînt socotite principala bogăție a Algeriei. Numai o singură țară africană: Libia o întrece în privința cantității de țitex extrase. Dar zăcămintele de gaze ale Algeriei sînt printre cele mai mari din lume.

În sudul Irakului, unde se întîlnesc Tigrul și Eufratul, se află ținutul maadaniilor, locuitorii ai mlaștinilor. După calcule aproximative, suprafața mlaștinilor e de circa 16.000 km pătrați. Hotarele exacte ale acestui ținut nu pot fi delimitate din cauza fluctuației precipitațiilor. După cum e greu de stabilit și perioada cînd regiunea a început să fie populată. Se pare însă că acest lucru s-a întîmplat acum cîteva milenii.

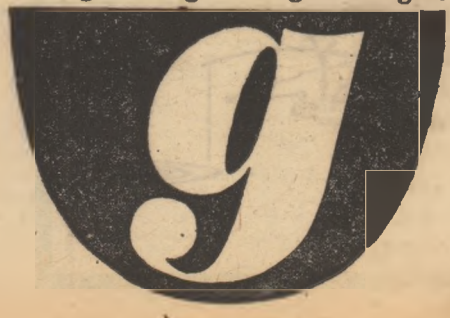
Deși maadaniii au astăzi tranzistoare și folosesc năvoade de nylon, modul lor de viață a rămas în multe privințe același ca acum cîteva secole. În „capitala“ maadaniilor, aflată pe un braț al Eufratului, se poate ajunge numai cu șalupa. Iar mai departe, pe străduțele fluide, se poate circula numai cu bărci mici de 3-4 persoane. Stuful e singurul material de construcție existent în partea locului și de aceea casele maadaniilor, ridicate pe minuscule insulițe, sînt foarte subrede. În curțile miniaturale se zărește cîte o vacă sau o pereche de bivoli, a căror hrană e adusă cu barca de prin altă parte. Evident, maadaniii se îndeletnicesc în primul rînd cu pescuitul. Apoi împletesc rogojini și cultivă orez.

A. Suziumov

— Treceam peste țărmul Vrăjitorului din Oz.

• globul
• globul globul
• globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul

Poșta medicului

(Urmare din pag. 8-a)

BERENICE — București : Emoționantei dv. confesiuni, ar fi păcat să-i răspundem printr-o stereotipă și de altfel ineficientă în cazul dv. prescripție atrodi-ziacă. Nu vă putem sfătui decât, împreună cu Menale, alter-egoul lui André Gide din fermecătoarele sale „Roade ale pământului” : „În din fiecare clipă nou-tatea ei de neasemuit și nu-ți pregăti bucuria — sau află, mai bine, că în locul celei pregătite te va surprinde o altă bucurie”.

CALAVREZO — București : După semnele descrise „ca și după bunele rezultate obținute prin tratamentul cu A.C.T.H., diagnosticul de „periarterită nodoasă” (boala lui Kussmaul) pare a fi cel mai plauzibil. Dar, în fața altor diagnostice contradictorii, credeți-ne că ne este imposibil, de la distanță, să formulăm un diagnostic de certitudine, cu atât mai puțin o conduită de tratament.

TAMARA BACI — București : Totuși acesta este adevărul : vîrsta își spune cuvîntul. Nu aveți ce face. Cum spunea Epictet : „Este mai bine ca întemeiat pe adevăr să învingi o părere, decît întemeiat pe o părere să te învingă adevărul”. Dar în completare să-l cităm și pe Voltaire : „Multe greșeli se nasc dintr-un adevăr de care se abuzează”.

ELLY — Simleul Silvaniei (Sălaj) : Folosiți (cu prudență) Anapetol 1 cpr. de 2 ori/zi cu 15—30 minute înainte de masa de dimineață și de prînz pentru scăderea poftelor de mâncare.

T. STĂNESCU — București : 1) Glutaron 6—12, Rheinlecinth, B complex, Remineron. 2) Săruri de sodiu și potasiu. 3) „Doping” împotriva emoțiilor ? Credem că termenul e greșit. Folosiți Napoton sau Benactizin.

ZĂRNESCU C. MANDACHE — Prahova : Adresați-vă Spitalului de chirurgie plastică și reparatoare — București str. Arh. Mincu 7.

ANITA BARTOS — București : 1) Despre ateroscleroză am mai scris și vom mai scrie. Este greu să vă răspundem la această rubrică „cum se constată atunci cînd cineva are ateroscleroză și cum se poate preveni ea”. 2) Regeneratorul dv. de păr este bun și nu este nociv, dacă-l folosiți rar. Altă soluție mai bună nu există.

CĂLIN GH. — București : Puteți încerca tratamentul respectiv. În locul Ismelinului, puteți utiliza produsul similar românesc Guanetidină.

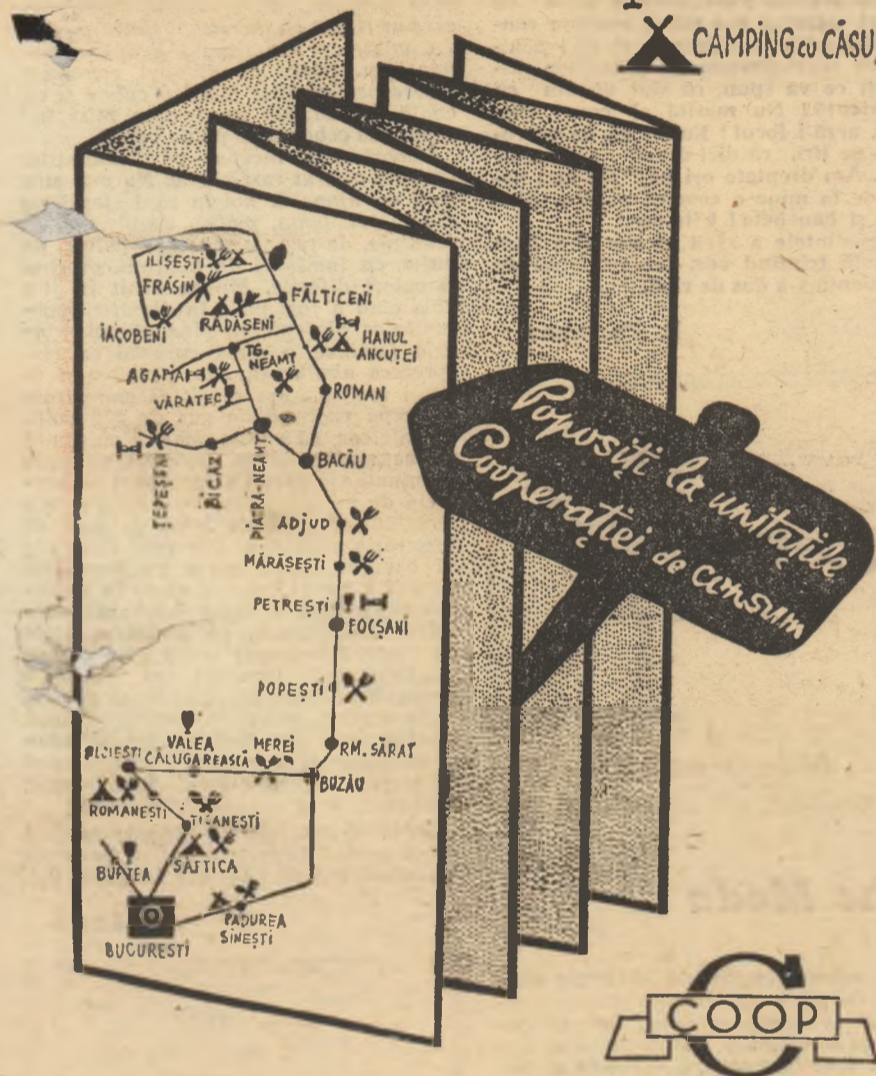
EMIL I. — Constanța : Internați-vă într-un serviciu spitalicesc de urologie, deoarece între hernie și hidrocel nu noi putem stabili diagnosticul adevărat.

01184 — Bacău : Ce simplu ar fi dacă s-ar putea pune un diagnostic de la distanță pe baza sumarelor date expuse de dv. ! Sînt necesare pentru aceasta cel puțin cîteva analize de laborator (ex. materiilor fecale pentru ouă de paraziți — repetate, leucograma, probele de disproteinemie) și radioscopia gastrointestinală.

MIKI W. — București : 1) „Punctele albe” — puncte de sebum — nu au nici o semnificație patologică. 2) Vegetațiile peniene (numite și papiloame genitale sau condiloame acuminat) sînt niște excrescențe carnoase produse, după unii, de un virus filtrabil, după alții de o spirochetă (Spirochetta refringens și Treponema calliglyrum). Afecțiunea se poate transmite, de obicei, prin contact sexual.

In drum spre minăstirile din nordul Moldovei...

- RESTAURANT
- HAN TURISTIC
- BUFET-BRASERIE
- CAMPING cu CĂSUȚE

COMBINATUL DE CELULOZA ȘI HIRTIE BRAILA

ȘOSEAUA VIZIRULUI

Produce și livrează pe bază de repartitie produse din stuf

- CARTON TRIPLEX
- CARTON DUPLEX
- CELULOZĂ PAPETARĂ
- CELULOZĂ PENTRU FIBRE ARTIFICIALE
- PASTĂ SEMICHIMICĂ

Fabrica chimică „MĂRĂȘEȘTI” desface

1. Cu repartitie :
 - Clei de oase și piele
2. Fără repartitie, pe bază de comandă fermă :
 - „ALBA MENAJ” în cutii de 0,500 kg.
 - „LAC LUNAR”, în flacoane de 100 g.
 - „FOSFOMAR”, în cutii de 1/1 și 1/5 kg.
3. — Chituri Plastice
 - Chit Romalchid

Lacuri incolore
Lacuri negre

„FIRNIS” artificial în bidoane de 20 kg.
„DUROLAC”
„LAC EXPRES”
Vopsea anticorrosivă
Vopsea antivegetativă
Lac de protecție
Lac de bază pentru oglinzi
Lac Șasiu

Articolele de la punctele 1 și 2 se găsesc de vânzare la toate magazinele de specialitate din țară.

13 DECEMBRIE SIBIU

FABRICA DE PIELE ÎN CALĂMINTE ȘI MAROCHINĂRIE

CEREȚI

ÎNCĂLȚĂMINTEA ȘI ARTICOLELE DE MAROCHINĂRIE

produse de întreprinderea

13 DECEMBRIE-SIBIU

Combinatul pentru fibre artificiale BRĂILA

CFA

Produce și livrează pe bază de repartitie

- Celofibră tip lînă
- Celofibră tip bumbac
- Rețele cord de mare rezistență
- Confecții din celofan normal tratat și hirtie pungi sau coli de orice dimensiune de la 1—4 culori pentru ambalarea produselor de larg consum, cu emblema și textul indicat de beneficiar, în orice cantitate și prompt.
- Sulfat de sodiu

